

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izven nedelje in praznika. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst 250 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej.

«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Strahovite podrobnosti ameriške potresne katastrofe

Število človeških žrtev narašča od ure do ure — Potres, lava, ogenj in voda so uničili cele pokrajine — Škoda sega v milijarde

— Newyork, 4. decembra. Potresna katastrofa, ki je zavzela Južno Ameriko, je po svojem obsegu in po strahovitem učinku ena največjih katastrof zadnjega desetletja. Kolikor se je moglo doslej ugotoviti, so cela mesta izginila s površja. Ostali so samo kupi razvalin, ki so pokopale pod seboj neštene človeške žrtve.

Celotni obseg katastrofe in celokupno število človeških žrtev še tudi danes ni znano, ker so vzpostavljene le deloma zveze s potresnim ozemljem. Veste, ki prihajajo iz posameznih pokrajin, pa beležijo grozne podrobnosti.

Glasom zadnjih vesti je bilo samo v

državi Chile ubitih 300 oseb, nad 500 pa težko ranjenih. Pri tem niti niso vsi ranjenci, ki so ostali v zaslinih lazaretnih in v domači oskrbi. V trgovskem središču Moree v severnem New-southwalesu je po potresu izbruhnil požar, ki je vpepelil 20 hiš. Le z največjim naporom so ogenj omejili, sicer bi bila katastrofa še večja.

V Santiagu so se včeraj ves dan po navljali manjši potresni sunki. V mestu Talca, ki je popolnoma razdejano, so našli doslej 108 mrtvih in 300 ranjenih. Računajo pa, da je pod ruševinami pokopanih še najmanj dvakrat toliko ljudi. V mestu Achallan je jav-

ljenih 30 mrtvih in 200 ranjenih.

Do grozne katastrofe je prišlo pri Teniente. Tam je počel ogromni vodovodni rezevoar, vsled česar je voda zalila bližnji rudnik Branden-Copper. Vsi rudarji, ki so bili na delu — okrog 200 po številu — so utonili. Doslej so potegnili iz rudnika 18 utopljenec.

Tudi iz vsem drugih krajev, s katerimi so že deloma vzpostavljene zveze, poročajo o številnih človeških žrtvah in izražajo bojazn, da se bo število žrtev še potrojilo.

Materijalna škoda je neprecenljiva in sega gotovo v milijarde dolarjev.

Veliki župan dr. Zrelec o zagrebških dogodkih

Vmešavanje generalitete v agende civilnih oblasti — Konflikt med velikim županom in generalom Uzun-Mirkovićem. — Demisijska dr. Zreleca še ni sprejeta.

— Beograd, 4. decembra. »Vreme« objavlja naslednjo izjavo zagrebškega velikega župana dr. Petra Zreleca o proslavi 1. decembra in dogodkih v Zagrebu:

»Bij sem čvrsto odločen, da se program svečanosti, ki so bile napovedane za letošnji ujedinenja, izvrši v celnem obsegu in naj se zgodi potem kar koli. Ko sem prišel pred stolno cerkev, sem bil obveščen, da se na stolpu katedrale nahajajo neke krpe, za katerih mi je bilo javljeno, da so jih razobesili neki demonstranti. Takoj sem odredil svojemu tajniku, naj se stvar odstrani in ker je bil že čas, za katerega je bila napovedana služba božja, sem pristopil h komandantu armije generalu Matiću ter ga pozval, naj odide skupno v cerkev. General g. Matić pa je izjavil, da ne gre v cerkev, dokler se ne odstrani ona krpa, ki se je zapela na cerkveni fasadi. Zastopal sem mnenje, da se svečanost mora izvršiti, pa naj bi padle tudi bombe. Ker pa se generaliteta ni dala prepovesti, da bi šla v cerkev, sem odšel v cerkev sam s

predstavnikih civilnih oblasti.«

»Po izvršeni službi božji sem odšel iz katedrale ter šel peš do pravoslavne cerkve. Tu sem se zopet sestal z generaliteto, ki se je baš tedaj pripravljala, da gre v cerkev. Pred vhomom v pravoslavno cerkev je pristopil k meni komandant divizije general g. Uzun-Mirković in z zelo ostrimi besedami apostrofiral mene ter šefa policije dr. Vragovića, dolžeč naju za dogodka pred katedralo. Ker se nisem hotel prerekat z generalom pred občinstvom in pred ostalimi funkcionarji, nisem generalu Uzun-Mirkoviću ničesar odgovoril, temveč sem se po službi božji poslovil in takoj odšel v pisarno ter telefonično ministru notranjih del stavil na razpolago moje mesto, ker pač ne morem trpeti, da me generali brez vsake upravičenosti javno kritizirajo. Minister notranjih del moje demisijske ni sprejel na znanje, temveč mi je dejal, da bom o tem razpravljali, ko pridem osebno v Beograd, kamor sem bil istočasno pozvan skupno s šefom policije dr. Vragovićem.«

Sporazumaška konkurenca med radikali in demokraci

Na eni strani groze z najostrejšimi ukrepi, na drugi pa tekmujejo med seboj, kdo bi prvi dosegel sporazum z Zagrebom.

— Beograd, 4. decembra. »Politika« poroča, da se radikali okoli glavnega odbora zelo trudijo, da bi našli osnovno za sporazum z Zagrebom klub zadnjih nezahvaljenih dogodkom. V gotovih političnih krogih se trdi, da tudi demokraci vrše poizkuse v isti smeri, o čemur pa varujejo strogo tajnost. Nadalje se trdi, da je sam Ljuba Davidović pripravljen zastaviti svoje moči, da bi se našel način, po katerem bi se likvidiral »nesporazum« z Zagrebom. Politični krogi, ki to trdijo, omenjajo tudi demokratske zahteve, ki so jih te dni poslali dr. Korošcu, kakor tudi govori, ki ga je imel Davidović na večerji demokratskega odbora v palatinskem okraju. Ta govor tolmačijo kot uvod v novo akcijo, ki bi naj dovedla do kri-ze vlade in tako otvorila pot, po kateri bi se morebiti moglo priti do sporazuma.

V dobro poučenih krogih se trdi, da se vrši sedaj med obema glavnima

vladnima strankama, med radikali in demokraci, tajna taktična borba za to, kdo bo izmed njih prevzel vodstvo v bodoči situaciji. Kot potrdilo vsega tega se navaja tudi dejstvo, da se v vrstah radikalov okoli glavnega odbora pazljivo motri akcija demokratov z ozirom na sporazumevanje z Zagrebom. Zato posveča radikalski glavni odbor tudi manj pozornosti notranjim vprašanjem radikalske stranke, kar je tudi vzrok, da klub bivanju Ace Stan-jevića v Beogradu ni novih važnejših momentov v borbi, ki se vodi med posameznimi radikalskimi frakcijami.

Poučenih krogih tudi trdijo, da tudi muslimani uravnavajo svoje zadržanje tako, da bi mogli obvarovati svoje položaje v bodoči situaciji. Na drugi strani se dr. Korošec, kolikor je to vidno, še vedno drži skupine Velje Vukičevića, s katerim se je tako tesno zve-zał z blejskim paktom, da se sedaj ne more rešiti radikalskih spon.

Stanje kralja Jurija nespremenjeno resno

— London, 4. decembra. Zdravstveno stanje angleškega kralja je še vedno nespremenjeno resno. Temperatura, ki je tekom včerajšnjega dne že skoraj popolnoma popuščila, je ponoči znova narasla nad 38. stopinj. Največjo skrb povzroča zdravnikom oslabelost srca. Ze tekom včerajšnjega dne so morali dati bolniku injekcije, ponoči pa se je stanje tako poslabšalo, da so mu morali dati tudi manjše količine oksigena. Splošna oslabelost vidno napreduje. Zdravniki so vso noč čuli ob bolnikovi

postelji. Davj je bil izdan buletin, ki naglašja, da je kraljevo stanje v glavnem nespremenjeno in da deluje srce zelo slabo in neredno.

Pred bukinhamsko palačo so podnevi in ponoči zbrane velike množice, ki nestrpno pričakujejo poročil o kraljevem zdravju. Maršal dvora je odredil, da izvešajo pred glavnim vhomom vsako uro kratka poročila o razvoju kraljeve bolezni. V vseh cerkvah molijo za kraljevo zdravje.

Protestna stavka na zagrebški univerzi

Zagreb, 4. dec. Ker policija na zahtevo omladine ni hotela izpustiti iz zaporu radi zadnjih dogodkov aretiranih omladincev, se je vršilo danes dopoldne na univerzi drugo protestno zborovanje. Po daljši razpravi je bilo sklenjeno, da se proglasi stavka, ki bo trajala vse dotlej, dokler policija ne izpusti aretirancev. Dijaki so takoj nato ta sklep izvršili in zapustili vsa predavanja.

Preiskava v srednjih šolah, ki jo je odredil prosvetni minister radi sodelovanja srednješolcev pri demonstracijah, je danes končana. Ugotovljeno je, da so srednješolce prisilili omladinci k sodelovanju pri demonstracijah ter da so omladinci s silo prepričali udeležbo srednješolcev pri zapovedanih šol proslavah. Univerzitetne organizacije so istočasno podale izjavo, da so srednješolce omladinci fizično prisilili, da so zapustili šolske dvorane in se priključili demonstrantom ter da prevzemajo zato popolno odgovornost.

Povsod vidijo komuniste

Beograd, 4. dec. Sinoči je na univerzi predaval ravnatelj beograjske drame dr. Branko Gavella o gledališču v sovjetski Rusiji. Dr. Gavella je bil nedavno v Rusiji kot zastopnik našega gledališča na proslavi 20letnice moskovskega Hudožestvenega teatra. K njegovemu predavanju je prišlo zaradi tega veliko število poslušalcev, zlasti mladih. Ko je po predavanju občinstvo odhajalo, je policija aretirala 10 udeležencev, ki jih dolži, da so med predavanjem razširjali komunistične knjige.

Drage proslave na stroške ljudstva

Beograd, 4. dec. Kakor poroča »Politika«, je bil po sobotnem odkritju spomenika kralju Petru v Bečkereku prirejen delegacijam banket. Vršilec dolžnosti mestnega župana Stajić je pozval na banket zastopnike vsake skupine občinskega sveta v Velikem Bečkereku, med njimi tudi tri člane skupine samostojnih demokratov, ki imajo tamkaj večino. Na povabilo je predsednik krajevnega odbora SDS v Vel. Bečkereku dr. Matić odgovoril, da samostojni demokrati nimajo ničesar proti proslavi spomina kralja Petra, velikega Osvoboditelja, ne morejo pa se udeležiti banketa, na katerem so predstavniki sedanjega režima Dragiša Cvetković, Svetislav Raić in predsednik okrajne Narodne skupščine Ilija Mihailović. Banketa se tudi zaradi tega ne morejo udeležiti, ker stane samo ena riba za banket 1000 Din, ki bi jih morala plačati občina, česar ne morejo odobravati.

Zanimiv proces v Parizu

Pariz, 4. decembra. Prihodnje dni se bo vršil pred pariškim sodiščem zanimiv proces o tožbi črnogorskega princa Danila Petrovića proti neki francoski filmski družbi. Družba je svojočasno izdelala film po znani opereti »Vesela vdova«, čigar scene se odigravajo na črnogorskem dvoru. Princ Danilo smatra, da je s tem žaljena bivša črnogorska dinastija ter zahteva odškodnino v znesku 500.000 frankov.

Nemški poslanik v Rimu bo odstopil

Berlin, 4. dec. Nemški poslanik v Rimu Sthamer namerava bale odstopiti. V tem primeru bi prišel angorski poslanik Nadolny v Rim, rimski poslanik Neurath pa v London.

Anglija in izpraznitev Porenja

Nemčija sicer še ni izpolnila vseh svojih obveznosti, vendar pa je Anglija za predčasno izpraznitev zasedenega nemškega ozemlja

— London, 4. decembra. Na seji spodnje zbornice je bilo stavljeno na zunanega ministra Chamberlaina vprašanje, ali je angleška vlada mnenja, da je Nemčija izpolnila vse obveznosti, izvirajoče iz čl. 431. versaille-se pogodbe in ali more navesti določbe pogodbe, ki jih Nemčija ni izpolnila.

Chamberlain je v svojem odgovoru naglašal, da je to vprašanje interpretacije pogodbe kakor tudi juridičnega značaja. Angleška vlada je mnenja, da Nemčija ni izpolnila vseh obveznosti člena 431. mirovne pogodbe in da uima pravice zahtevati izpraznitev Porenja pred potekom v mirovni pogodbi določenega roka. Glavna točka, ki je Nemčija ni iz-

polnila, je reparacijsko vprašanje. Angleška vlada je mnenja, da bi bila Nemčija upravičena zahtevati predčasno izpraznitev Porenja edino v slučaju, če bi popolnoma izpolnila vse reparacijske obveznosti. Ne zadostuje, da plačuje Nemčija redno tekoče reparacijske obroke. Člen 423. mirovne pogodbe predvideva postopno izpraznitev Porenja vsakih pet let v slučaju, da Nemčija vestno izpolnjuje določbe mirovne pogodbe. Končno je izjavil Chamberlain, da bi angleška vlada pozdravila brzo izpraznitev Porenja, ne oziraje se na pravico bivših zaveznikov, da nadaljujejo zasedbo Porenja do po mirovni pogodbi določenega termina.

Likvidacija porurskega mezdnege konflikta

Oba tabora sta pristala na posredovanje nemškega notranjega ministra. — Delo bo danes obnovljeno. — Končna odločitev bo padla še ta teden.

— Berlin, 4. decembra. Nemška zveza kovinskih delavcev je sklenila s 25 proti 14 glasovom naprositi državnega notranj. ministra Severinga, naj prevzame vlogo posredovalca v porurskem sporu. Temu sklepu so se tekom včerajšnjega popoldneva pridružili tudi kršćanski kovinski delavci in nekatere druge delavske skupine. Smatrati je, da e s temi sporazumnimi sklepi porurski spor načeloma poravnati. Z ozirom na spremenjeni položaj je zveza delodajalcev sklenila zopet otvoriti obrate ter jih ustaviti le v okviru možnosti obratovanja. Obenem je sklenila ukiniti izprtje.

Državni notranji minister Severing je danes odpotoval v Porurje, da temeljito prouči

smernice, ki naj bi odločale v sporu kovinske industrije. Delodajalci bodo ministru predložili knjige, da mu dokažejo, da gre za gospodarski eksistenčni boj kovinske industrije. Pričakovati je, da bo minister najpozneje koncem tega tedna odločil o sporu.

Medtem so bili delavci z letaki obveščeni, da je izprtje ukinjeno in da jutri zopet lahko pričnejo z delom. Zopetna ustavitev se bo vršila le sporazumno, ker so nekatere produkcijske panoge medsebojno odvisne, tako, da je mogoče delo obnoviti le postopoma.

Nemško časopisje je za rešitvijo porurskega konflikta izredno zadovoljno in povdarja, da bi se morali tudi drugi mezni konflikti rešiti mirnim potom.

Zasedanje ameriškega kongresa

Washington, 4. dec. Danes se je sestal 70. kongres k zadnjemu zasedanju. V političnih krogih menijo, da bo pri tej priliki sprejet zakon o farmerjih. Kakor znano, je novozvoljeni predsednik Hoover obljubil posebno zasedanje novega kongresa po 4. marcu, ki naj bi prevzel rešitev zakona o farmerjih. Novela o križarkah, ki je bila v poslanski zbornici že sprejeta, bo najbrže prodrla po ostri debati tudi v senatu. Najvažnejši predmet, Kellogova pogodba, čije ratifikacija v sedanjem senatu še ni zagotovljena, najbrže ne bo prišel v razpravo. Večji del zasedanja, ki je preračunano na 10 tednov, bodo izpolnile več ali manj važne debate. Po sprejemu proračuna bodo najbrže vsi novi zakoni prepuščeni novemu senatu.

Korupcijska afeta v Turčiji

Angora, 4. dec. Pri zamenjavi starih novčanov z republikanskimi so odkrili veliko pomevbo. Mesto pričakovane prebitka v višini 20 milijonov turških funtov so ugotovili 1 milijon primanjkljaja. Pojav tolmačijo edino tako, da so bančni uradniki dali po odvzemu zopet stare novčanice v obtok.

Medicinalni svetnik zastupil svojo ljubico

Berlin, 4. dec. Veliko senzacijo je vzbudila vest iz Burgena ob Renu, da je medicinalni svetnik dr. Richter osumljen, da je s čokolado zastupil svojo ljubico, neko ločeno ženo. V nedeljo je zdravnik odpotoval v Bonn ter pustil doma skatljjo čokolado. Mortensova je čokolado užila, se kmalu počutila slabo in ne dolgo potem

Naša nova podmornica

Povodom našega narodnega praznika je bila v Nantesu spuščena v morje naša nova podmornica »Smeli«, prva, ki smo jo naročili v Franciji. Slavnostnemu aktu so prisostvovali po'eg naših predstavnikov v Parizu mnogi francoski odličniki. Našim mornariškim častnikom Slavonisu Ulmanskem, Mišku Funiću in Božidaru Martincu je bilo izročeno odklikovanje častne legije, nakar so trije duhovniki izvršili blagoslovitev nove podmornice. Opoldne se je vršil velik banket.

Akcijski radij nove podmornice iznaša 7000 mili. To se pravi, da lahko absorbira pot od Nantesa do Newyorka.

Iz ljubljanske kronike

Ljubljana, 4. decembra. Okrog prvega in začetkom meseca so kaj podjetni žeparji. Ne hodijo pa po sejnih in tudi ne krajejo po Vodnikovem trgu, marveč so si izbrali gostilne. Žeparji namreč

prav dobro vedo, da je okoli 1. v gostilnah zelo živahno in da tudi marsikateri gost le prerad pogleda pregledoko v kozarek. In kadar ga ima nad mero, prično s svojim poslovanjem žeparji, zakaj v kalnem je lahko ribariti.

O žeparski agilnosti pričati dve drzni žepni tatvini, ki sta bili izvršeni v gostilnah. Tako je v Milkovičevi gostilni na Vidovdanskim cesti v nedeljo popopal trgovski potnik Stanko P. Pogledal je malce pregledoko v kozarek in ves omamljen je napolned zapal. Drugo jutro ga je precej bolela glava. Se bolj ga je pa bolela, ko je opazil, da je iz žepa izginila listnica, v kateri je bilo 1200 Din gotovine. Prijavil je tatvino policiji, ki se zdaj zanima za nekega natarjaka, ki je baje že močno vinjenega Stanka zvečer ver navdušen objemal.

Slično smolo je imel strojevodja Leopold J. Ta je pil v Müllerjevi gostilni v Janševi ulici. Dobra kapljica je storila svoje in kmalu je bil J. pošteno v »ročah«. Tudi njega je pri stozenju bolela glava, zakaj ugotovil je, da mu je izginila listnica s 1800 Din, za nameček in za spomin si je pa tat obdržal tudi njegovo uro z verižico, vredno 500 Din. J. seveda nima pojma, kdo ga je okradel.

Tudi drugi tatovi niso miroljivi. Tako je nekdo včeraj popoldne odpeljal kolo zidarju Josipu Verbiću izpred gostilne pri »Lavcu na Gosposvetki cesti. Kolo je bilo znamenje »Mugo«, vredno 1200 Din. Hišni posestniki Mariji Balohovi, stanujoči v Knezovi ulici, je bila z vrta ukradena ruha, vredna 75 Din, a strojniku Jožetu Magerlu je nekdo ukradel 150 Din vrednega domačega goloba.

Včeraj smo poročali o nesreči, ki se je pripetila v tovarni »Saturus« na Selu. Stroj je med delom zagrabil delavko Ivanka Leben za levo roko in ji zmečkal štiri prste. Nesrečnemu dekletu so morali v bolnici vse štiri prste odrezati.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.815 — 22.875 (22.845), Berlin 13.54 — 13.57 (13.555), Bruselj 0 — 7.9094, Budimpešta 0 — 9.9202, Curih 1094.1 — 1097.1 (1095.6), Dunaj 7.9827 — 8.0127 (7.9977), London 275.52 — 276.32 (275.92), Newyork 56.78 — 56.98 (56.85), Pariz 0 — 222.29, Praga 168.18 — 168.98 (168.58), Trst 0 — 297.75.

Efekti: Celjska 158 — 0, Ljublj. kred. 125 zaklj., Praštediona 920 — 0, Kreditni zavod 175 — 0, Vevče 110 — 0, Ruše 260 — 280, Stavbna 56 — 0, Šešir 105.

Les: Tendencna nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni nežamanih plohov.

Deželni pridelki: Tendencna nespremenjena. Zaključkov ni bilo.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.84, Dunaj 799.7, Berlin 13.555, Budimpešta 9.92, Milan 297.7, London 275.92, Newyork 56.88, Pariz 222.30, Praga 168.58, Curih 1095.6.

Efekti: Vojna škoda 435.

INOZEMSKA BORZA.

Curih: Beograd 9.124, Dunaj 73, Budimpešta 90.5, Berlin 13.7, Praga 15.385, Milan 27.165, Pariz 20.29, London 25.185, Newyork 519.03.

Gospodarski položaj Slovenije

Poročilo g. dr. Frana Windischerja na zborovanju Centrale industrijskih korporacij.

V četrtek, 29. novembra, se je vršilo v Beogradu zborovanje Centralne industrijskih korporacij, na katerem je poročal podpredsednik g. dr. Fran Windischer o gospodarskem položaju Slovenije. Ker je to poročilo vsekoli zanimivo in ker je v njem točno izražen naš gospodarski položaj, ga priobčujemo v celoti.

»Politična tenzija, ki preti postati stalna, vpliva zelo neugodno na gospodarski položaj in iskrena želja naših gospodarskih krogov je, da preneha kriza pameti in da pride čimprej do pomirjenja. V sedanjih razmerah trpi naš kredit v inozemstvu in naravnost čuditi se moramo, da posledice preostre politične borbe za naše gospodarstvo niso še težje. Gospodarski krogi, zlasti naša industrija, iskreno želi, da bi zavladalo v naši javni upravi več smisla in razumevanja za štedenje. Gospodarski krogi obžalujejo, da se njihovi nasveti premalo upoštevajo in da se čisto celo dogaja, da jim politični činitelji zamerijo, če se upirajo navijanju že itak neznosnega davčnega vijaka. V Ameriki in v zapadnih državah, kjer imajo mnogo izkušenj in kjer vlada v primeri z našo državo blagostanje, vidimo, da polagajo veliko pozornost na sodelovanje z gospodarskimi krogi. Pri nas so pa razmere baš nasprotno in kmalu bomo tako daleč, da naši gospodarski krogi celo v svojih stanovskih zastopstvih in na svojih stanovskih zborovanjih ne bodo mogli izraziti svojega stališča, ne da bi bili izpostavljeni šikanam. Treba je zlasti naglasiti željo, da bi izkušeni predstavniki našega gospodarstva aktivneje sodelovali v javni upravi. Gospodarskih interesov ne smemo več zapostavljati, sicer bo celo v naši blaženi državi vse zamujeno.

Industrija zahteva in zasluži spoštovanje in upoštevanje državne in avtonomne, zlasti pa oblastne samouprave, čije glavna naloga je ekonomska. Nam je potrebno ustvarjati delo, ki bi zboljšalo razmere in nudilo ljudem več zaslužka, da bi jim ne bilo treba iskati kruha v inozemstvu. Industrija je polna dobre volje in razumevanja za delo naše mlade oblastne samouprave, zato pa želi, da bi tudi sodelovala v njenem ustvarjanju delu. Pač pa zahteva, da se kot faktor velikega pomena primerno upošteva. Gospodarstvu mora tudi oblasti nuditi priliko, da lahko šteti svoje interese in tolmači svoje stališče vsaj v vprašanjih, ki zadevajo njene življenjske interese. V demokratični državi se industrija ne more slepo pokoriti.

Lanska žetev nas ne more zadovoljiti. Poleg žita, ki igra pri nas neznatnejšo vlogo nego v rodovitnih krajih naše države, smo pridelali tudi manj krompirja, fižola, sena, sadja in vina. Posledice slabe letine in oslabiljene kupne moči kmetijskega prebivalstva čutila trgovina in industrija posredno in neposredno ne samo pri razpečanju blaga, ki ni nujno potrebno, marveč tudi pri najnujnejših življenjskih potrebščinah. Lesna industrija je imela pred tedni dobro konjunkturo. Doma in v inozemstvu je bilo dovolj posla in poleg napredovanja naših neposrednih poslovnih zaključkov je porastel tudi izvoz lesa v Grčijo in Levant. Lesna trgovina in industrija je za Slovenijo gospodarsko zelo važna panoga in njen ugodni položaj je znatno osevel gospodarsko stanje. Kriza v železniškem prometu je pa ovirala živahnost trgovske poslovanja, ki se je zadnje čase radi slabše konjunkturi v gradbeni stroki znatno poslabšalo. Pomanjkanje vagonov je čutila močno tudi industrija premoga, ki zato znatnega dela izgubljenih poslov ne more nadomestiti z naknadnimi dobavami. V izvojni trgovini industrija premoga ne more čez klanec.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Krvava rodbinska tragedija. — Pomiloščenje poročnika Carlierja. — Mrtev šofer v avtomobilu. — Diničeva afera otlačena. — Cerkevna podgana. — Mlada samomorilka.

Iz Broda poročajo, da se je odigrala v občini Grabar in strasna rodbinska tragedija. Seljak Ferencič je umoril s sekuro svojo ženo in smrtno ranil svojega 13letnega sina. Po krvavem zločinu si je sodil sam. Sel je pod streho ter se obesil. Zločin je prvi odkril Ferencičev brat, ki je prišel baš tedaj na obisk. Dolgo je trkal na vežna vrata in ker ni bilo nikogar na spregled, je vdrl v hišo. Našel je ženo in brata že mrtva, 13 letni sin se je pa boril s smrtno. Ležal je nezavesten v postelji s strašno rano na glavi. Otroka so odpeljali v bolnico. Zdravniki so izjavili, da so rane smrtno in ni upanja, da okreva. Kako je prišlo do strašnega zločina, nihče ne more pojasniti. Če se deček ne zave in izpove, kako se je zločin pripetel, bo ta krvava rodbinska tragedija za vedno nepojasnjena. Ferencič je bil drugače marljiv in dober seljak. Poznali so ga kot treznega in vestnega družinskega očeta. Živel je z ženo v najboljših odnosih. Zato se sodi, da je izvršil grozno dejanje v duševni zmedenosti.

Pred leti je zbudila afera francoskega poročnika Carlierja v naši javnosti veliko pozornost. Znano je, da je bil poročnik obdolžen, da je umoril v beograjskem hotelu »Palace« svojo tovaršica, švicarskega trgovca Iselio. Spala sta skupno v isti sobi. Nekega noči so Iselio našli umorjenega v sobi. Policija je takoj aretirala Carlierja, ki je seveda zanikal vsako krivdo. Vse je pa kazalo, da je on morilec. Beograjsko sodišče ga je obsodilo na 20 let ječe. Pozneje je bil pomiloščen na 10 let ječe. Od te kazni je odsedel polnih 5 let v beograjski glavnici. Sedaj jav-

Gradbeno delavnost je bila v naših gospodarskih središčih zelo živahna. Poleg nekaterih večjih javnih zgradb, kakor Pošne hranilnice, Pokojniškega zavoda in Delavske zbornice je bilo zgrajenih tudi mnogo manjših poslopij in stanovanjskih hiš. Industrije, ki so posredno ali neposredno v zvezi z gradbeno delavnostjo, kakor opekarne, tovarne peči in cementa, so bile dobro zaposlene, pač pa se čisto čujejo pritožbe, da odjemalci zakasne s plačili. Železna industrija je glede na težko inozem. konkurenco, ki posluje pod ugodnejšimi pogoji in ima po svoji zemljepisni legi ugodnejši transport, glede cen v neugodnem položaju, vendar pa lahko dela v širšem obsegu nego prejšnja leta. Ugoden je položaj tekstilne industrije, ki dobro napreduje in se izpopolnjuje. Pri prodaji blaga je potrebna velika opreznost. Trgovci so postali radi velikih izgub v kreditiranju mnogo opreznosti. Papirna industrija težko pričakuje, da slopi v veljavo pogodba z Avstrijo. Preglavice ji delajo visoke tovarnine na celulozni les in celulozo. Produkcija rotacijskega papirja je znatno padla in znaša komaj četrtino prejšnje produkcije. Industrija umetnega gnojila skuša s sistematičnim propagando razširiti tržišče v naši državi, kjer je potrošnja zelo majhna in mora kemična industrija te stroke štiri petine svoje proizvodnje izvažati, kar pomeni težko konkurenco z izdelki drugih držav močnejše kapacitete.

Lesna industrija je bila dovolj zaposlena in je dosegla v izvozu večji kontingent. Industrija čevljev napreduje težko in ima zelo ostro konkurenco na domačih tržiščih. Mlinarska industrija je predmet našega stalnega zanimanja. Izkorišča samo četrtino svoje kapacitete in ne more iz stagnacije. Industrija življenjskih potrebščin je tudi v neugodnem položaju in ne more uspešno konkurirati v konkurenčni borbi. Elektrifikacija se je začela v Sloveniji lepo razvijati in ima dobre izgleda za nadaljnji napredek. Neugodno vpliva na to industrijo taksa za porabo električnega toka. Odprava te takse, kakor tudi takse na potrošnje premoaga, je neobhodna ekonomska potreba.

Zalosten je položaj industrije piva, ki je kljub vročemu poletju v proizvodnji in prodaji ponovno občutno nazadovala. Bati se je, da bo industrija piva in alkohola stalno nazadovala, če ostane v veljavi sistem prevleklje obdavčenja, ker konzum radi poljmaže kupne moči občutno nazaduje. Obstoj industrije alkohola in piva ogroža tudi okolnost, da so na relativno majhnem ozemlju davki in doklade zelo različni, kar povzroča vedno večje tihotapstvo. Nevaren so viražnik te industrije je davka prosta žganjehuba, odnosno žganje, ki pride v promet brez trošarine.

Gospodarski položaj Slovenije zdaj ni ugoden. Razmere so težke, toda zdaj, pred 10letnico našega ujedinjenja, lahko z veseljem ugotovimo, da vlada v naših gospodarskih krogih ljubezen do države in neomajna volja, da posvetimo tudi v drugi dekadi svoje najboljšje moči smotrenemu gospodarskemu napredku za blagostanje naše države. Četudi država napram gospodarskim krogom doslej ni pokazala dovolj razumevanja. Utrjevanje gospodarstva je po našem mnenju utrjevanje odporne sile naše države. Končni cilj vsakega gospodarskega dela mora biti blagostanje države, ki naj nam bo v vsem in povsod srečna domovina. Industrijalci v Sloveniji vemo, da je gospodarstvo zelo važen faktor v državi, ki ga je treba skrbno negovati, dasi je gospodarstvo tu radi države in ne država radi gospodarstva.

ljajo iz Beograda, da je kralj podpisal ukaz, s katerim se poročnik Carlier vnovič pomilošči. Odpustčen mu je še ostanek kazni. Ko so poročnika obvestili o pomiloštvu, je bil vidno vznemirjen. Vest o pomiloštvu je vzbudila v Beogradu veliko senzacijo, ker je svoječasno ves beograjski tisk obširno poročal o umoru v hotelu »Palace«, kakor tudi o procesu proti francoskemu poročniku Carlierju, ki je bil kljub silajnemu zagovoru obsojen na podlagi indicij. Po Beogradu krožijo vesti, da so francoske vojaške oblasti prepričane, da je bil poročnik po nedolžnem obsojen ter ga nameravajo sprejeti zopet v armado.

V nedeljo je dospel iz Budimpešte v Zagreb z avtomobilom trgovec Dešider Prinz. Avtomobil je vodil njegov šofer Jenő Sidy, rojen g. 1907 na Madžarskem. Ko sta prišla v Zagreb, je trgovec odšel spat v hotel »Esplanade«. Šofer je pa odšel z avtomobilom v garažo v Gajevo ulico. Legel je kar v garaži v avto in zaspal. Šoferju je trgovec naročil, naj pride pred 8. uro v hotel in naj ga zbudi. Trgovec se je po naslednjega jutra zelo čudil, da šoferja ni bilo. Čakal ga je zaman celo uro. Naposled je odšel sam v garažo, da vidi, kaj se je šoferju pripetilo. Našel je v garaži šoferja v avtomobilu, pokritega z odejo. Hotel ga je zbuditi in ga je stresel, toda šofer se ni ganil. Trgovec je poklical druge šoferje, ki so odpeljali nezavestnega Sidiya v bolnico. Spotoma se je šofer še nekolikokrat stresel, potem je pa izdihnil. Zdravniki so ugotovili, da se je zastrupil s plinom, ki je uhajal vso noč iz odprtega ventila v motorju.

Iz Novega Sada poročajo, da je preiskovalni sodnik novosadskega okrožnega sodišča dr. Tomislav Novak odredil, naj se iz zaporov tamošnjega sodišča izpusti znani glavni junak največje in najbolj umazane korupcijske afe-re, Dragotin Dinič. Nadalje je preiskovalni sodnik izpustil iz zaporov soprogo zemunskega tovarnarja Alico Kisch, ki je bila osumljena, da je imela zveze z vohunom Diničem, pozneje se je pa baje izkazalo, da je nedolžna, oziroma, da ni razlogov, da bi sedela še naprej v preiskovalnem zaporu. Soprogo je aretirala pred tednom zemunska policija na odredbo preiskovalnega sodnika dr. Novaka. Dinič je bil izpuščen, ko je položil kavčijo 200 tisoč dinarjev. Tako se bo mogel zagovarjati na prostem. Vse kaže, da je vendar uspejo potlačiti veliko afero samo zato, ker so bile v njo zapletene razen Diniča še nekatere druge osebnosti z visokimi zvezami.

Iz Osijeka poročajo, da so se množile zadnje čase tatvine v manjše podeželske cerkve v osiješki okolici. Neznani zlikovci so okradli tudi kapucinsko cerkev v Osijeku. Tatu pa, ki se je očividno specializiral za cerkve, ni bilo močeno izslediti. Predsnočnim je pa cerkveniki gorenjorajске cerkve slišal sumljiv šum v cerkvi. Stekel je na stražnico in poklical dva stražnika, ki sta šla z njim v cerkev. Preiskali so vse kote in naposled našli tatu skritega pod klopio. Oborožen je bil z nožem in bil pripravljen, da napade vsakega, ki bi se mu približal. Ko je pa opazil, da sta tudi stražnika oborožena, se je predal. Izjavil je na stražnici, da se piše Josip Tenković in je rodom iz Požege. Priznal je številne tatvine v cerkve v osiješki okolici. Vlomil je tudi v kapucinsko cerkev v Osijeku. Tenković je bil že dvakrat občutno kaznovan zaradi tatvine. Policija sumi, da je oropal tudi nekega Američana na postaji v Kapeli. Izročili so ga osiješkemu sodišču.

V Zagrebu se je pripetil večeraj žalosten dogodek. Na Putinah si je hotela končati življenje zaradi bede in boleznij komaj 17 let stara Marija Karalinič, ki je izpila večjo količino očetne kisline. Živela je v veliki bedi in je bila razen tega še težko bolna na pljučih. Bila je zaposlena v neki tovarni. Zaradi boleznij pa je morala službo pustiti. Nekaj časa se je zdravila pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev. Toda tudi tu so ji kmalu odpovedali pomoč. Tako je ostala sama in popolnoma zapuščena. Obupala je in sklenila, umreti. Kupila je strupa in ga izpila. Sosedje so na njene klice prišli in ji nudili prvo pomoč ter poklicali rešilni voz, ki je mlado samomorilko odpeljal v bolnico. Zdravniki so izjavili, da je njeno stanje brezupno.

Genjenemu občinstvu in gg. trgovcem v vednost

Zveza privatnih nameščencev Jugoslavije je nam je dostavila sledeče pojasnilo: V vprašanju, ali naj bodo trgovine na Miklavžev nedeljo 2. t. m. odprte ali ne, se je pojavil spor med nameščenci in Gremijem trgovcev. Da se ta spor ne bo na način tolmachi, smatramo za svojo dolžnost, da vzrok in potek tega spora javnosti pojasnimo.

Po predpisih zakona o zaščiti delavcev in uredbe o delovnem času je razen zasli-nih, vsako drugo delo v trgovinah ob nedeljah in prepovedano in kaznovano. Toda v izjemnih slučajih se delodajalci in nameščenci lahko medsebojno dogovorijo, da se bo delo v nedeljo vršilo. Tak sporazum mora pristojna oblast potrditi.

Tudi za Miklavžev nedeljo bi se moral skleniti tak sporazum. Načelstvo Gremija trgovcev je zaislo g. velikega župana, da dovoli obratovanje v nedeljo 2. t. m. G. veliki župan, ki je vezan na zakonite predpise, tega dovoljenja ni dal, temveč je Gremiju priporočil, da se sporazume z nameščenci v tej stvari. G. veliki župan je izjavil, da je pripravljen v takem slučaju dopustiti odpiranje trgovin na Miklavžev nedeljo, t. j. v slučaju, da se sklene sporazum.

Načelstvo Gremija trgovcev teh navodil g. velikega župana ni upoštevalo, temveč je brez vednosti in privoljenja nameščenske organizacije publiciralo obvestilo, da so trgovine v nedeljo 2. t. m. lahko cel dan odprte, ter da se sme pomožno osebo uporabiti za delo. S takim obvestilom je bilo delo v nedeljo vsem nameščencem kratko. malo diktirano in s tem pogazane njihove osnovne pravice, ter vse zakonske določbe o zaščiti nameščencev. Zveza privatnih nameščencev je zato odposlala v petek 30. novembra k g. velikemu županu deputacijo, ki je zahtevala, da se izvrše zakonite določbe o nedeljskem počitku. To je g. veliki župan deputaciji obljubil in ji obenem zopet priporočil, da poskusi doseči z Gremijem tozadevni sporazum.

Gremij trgovcev je navzlic temu protestu vztrajal na svoji odredbi. Večina trgovin je bila v nedeljo res odprta in nameščenci pod pritiskom okolnosti primorani k delu. Radi kršenju zakona o zaščiti delavcev je Delavska zbornica na zahtevo nameščencev vse trgovce, ki so v nedeljo zaposlili pomožno osebo, prijavila pristojni oblasti. Ako bodo oblasti postopale po zakonitih predpisih, bodo vsi naznanjeni trgovci občutno kaznovani.

Povdarjamo, da bi se v slučaju, če bi Gremij trgovcev pravdašno predlagal v tem vprašanju sporazum, tak sporazum pod primernimi pogoji tudi dosegel. S svojim protizakonitim postopanjem je Gremij tr-

govce prisilil Zvezo privatnih nameščencev, da zavzame strogo na zakonu osnovano stališče in se vrže v boj za obvarovanje z zakonom zajamčenih pravic nameščencev. Ako bi Gremij postopal drugače — v smislu navodil g. velikega župana — bi ves ta od njega — Gremija — izzvani boj izostal.

Cenjeno občinstvo in gg. trgovci bodo po tem pojasnilu razumeli, da smo popolnoma opravičeno ostro, toda v očigled postopanju načelstva Gremija trgovcev še vedno mnogo prebлага nastopili proti kršenju zakonitih predpisov. Ne zahteva o ničesar drugega, nego polno izvrševanje z zakonom zajamčenih nam pravic in te pravice se nam morajo dati, če se res nahajamo v državi, kjer zakon še nekaj velja.

Renegat dr. Mravlag obsojen

Pred vojno je igral v Mariboru važno vlogo odvetnik dr. Mravlag. Dasi sin slovenske matere, je sovražil strupeno vse, kar je bilo slovenskega. Bil je član »Südmärke«, imel je glavno besedo pri »Volksratu« in sploh se je uspešno uveljavljal na polju renegatstva in protislovenskega delovanja.

Ob prevratu je moral pobrati šila in kopita. Preselil se je v Celovec, kjer je otvoril odvetoško pisarno. Mislil je, da bodo tudi v Celovcu zanj vedno zlati časi in zato si je kupil veliko posestvo. Sprva se je zdelo, da bo moč, ki se je vedno znal riniti v ospredje, tudi v Celovcu zasloveti, toda kmalu se je pokazalo, da je odigral. Ves njegov trud, da si pridobi stranke in klientelo, je bil brezuspešen. Celo Nemci so se ga sramovali. Njegova pisarna ni uspevala in zato se je lotil kupčije in spekulacij. Par ponesrečenih spekulacij ga je prisililo, da je delal dolgove, ki so ga končno poglajali v konkurz.

16. novembra se je dr. Mravlag zagovarjal pred sodiščem v Leobnu in sicer radi hudodelstva pomevbe, goljufije in lahko-miselnega konkurza. Obtožnica lu je očitala, da je pomeveril strankam, čijih pravnih zastopnik je bil, ogromne zneske. Tako je oskodoval Gizelo Westenhold za 150.000, Doro Kalamunnički za 17.000, Marijo Hauser za 24.000 šilingov in za razne vrednostne papirje, dalje je osleparil banko Ehrfeld v Celovcu za 20.000 šilingov in banko štaj. posojilnic v Gradcu za 25.000 šilingov. Pa ne samo to. Obtožnica mu tudi očita, da je od leta 1924 dalje napravil štiri in pol milijarde dolgov.

Dr. Mravlag se je znal spretno zagovarjati. Siskal in obdal se je z gloriozno mučeništvom ter izjavil, da je imel v Mariboru dobro idočo pisarno, ki jo je pa moral opustiti, ker je bil »deutschfreundlich«. Indirektno je torej priznal, da je bil samo »deutschfreundlich« Slovenec.

Sodišče je bilo zelo prizanesljivo. Obtožbe pomevbe in goljufije je bil oproščen, pač pa je bil radi lahko-miselnega konkurza obsojen na tri tedne strogega zapore z enim postom pogojno. — To seveda samo zato, ker je dr. Mravlag. Skoraj istočasno je bil pa v Celovcu obsojen bivši bančni uradnik Oto Lazin, čigar pomevbe so znašale komaj 200.000 Din, na leto dni ječe, seveda ne pogojno!

Radio-program

Sreda 5. decembra 12.30: Reproduciran glasba in borzna poročila; 18: Pravljice, pri-poveduje pisatelj Milčinski; 19: Srbohrvaščina, poučuje prof. Mazovec; 19.30: Vpliv erške in rimske kulture na evropski razvoj, predava univ. prof. dr. Bradač; 20: Miklavž v radiu. — Schubertov večer; 22: Poročila. — Četrtek 6. decembra ob 12.30: Reproduciran glasba in borzna poročila; 18.30: Gnojenje z umetnimi gnojili, predava ing. Rado Lah; 19: Italijanshina, poučuje prof. Gruden; 19.30: Zgodovina Slovenecv, predava prof. Kranjc; 20: Klavirski večer ge. Osterčeve. Vmesne speve poje gdč. Olupova. — Nato radio-orkester; 22: Poročila. — Petek 7. decembra ob 12.30: Reproduciran glasba in borzna poročila; 18.30: O gospodinjstvu, predava gdč. C. Krekova; 19: Francoščina, poučuje dr. Leben; 19.30: Varstvo spomenikov, predava dr. Stele; 20: Venec izbranih Marijinih pesni, poje pevsko društvo »Ljubljana«. Vmesne speve poje ga. Cadeževa. Nato radio-orkester; 22: Poročila.

Ljubljanska porota

Za letošnje zimsko porotno zasedanje, ki bo zelo zanimivo, je razpisanih 9 razprav. V ponedeljek 10. t. m. bo razprava proti Janezu Fraklju, ki je znan pod imenom pater Frakelj in ki se je odlikoval s tatvinami svetih podob. Druga razprava isti dan bo proti Zdravku Deleji zaradi hudodelstva umora Ljubice Likarjeve. Obe razpravi bo vodil višji sodni svetnik dr. Kaiser, prvega obdolženca bo pa zagovarjal dr. Oblak.

V torek bo razprava proti Jaki Andre radi hudodelstva po paragrafu 140 k. z. Zagovarjal ga bo dr. Lemež. Dalje bo ta dan razprava proti Viktorju Gomboc radi tatvine. Tega bo zagovarjal dr. Božidar Vodusek. Obema razpravama bo predsedoval sodni svetnik dr. Gradnik.

V sredo bodo porotniki odločali v zadevi Radivoja Krasnika zaradi hudodelstva goljufije. Zastopal ga bo dr. Pegan. Isti dan se bo zagovarjal tudi Anton Rousek zaradi hudodelstva tatvine. Ta dan bo predsednik porotnega senata višji sodni svetnik Antolga. Rouseka bo zagovarjal dr. Stare.

V četrtek se bo vršila razprava proti Janezu Kožulu in Francetu Marnu, ki sta obdolžena hudodelstva ropu. Zagovarjal bo prvega dr. Zirovnik, drugega pa dr. Trampuž, dočim bo zagovarjal obdolženca Tomaža Dragarja, ki je obtožen težke telesne poškodbe, odvetnik dr. Tominešek. Porotno razpravo bo vodil sodni svetnik dr. Gaber.

V petek in soboto se bo vršila najbolj zanimiva razprava tega zasedanja proti Janku Klemenčiču radi hudodelstva ropu v postnem vozu kočevskega večernega vlaka. Predsednik razprave bo višji svetnik Mladič, Klemenčiča bo zagovarjal dr. Sajovic iz Kočevja.

Beleznica

Koledar.

Danes: Torek, 4. decembra 1928; katoličani: Barbara; pravoslavni: 25. novembra.

Današnje prireditve.

Opera: »Oedip rex«.

Kino Matica: »Angel ulice«.

Kino Ideal: »Majske sanje«.

Predavanja: Ob 18. v predavalnici v Muzeju. Predava univ. prof. dr. Pitamic: O postanku angleške imperije in njegovem političnem pomenu.

Dežurne lekarne.

Danes: Bahovec, Kongresni trg, Ustar Sv. Petra cesta, Hočevar, Spodnja Šiška.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama.

Sreda, 5.: Zaprt.

Četrtek 6.: ob 15. uri pop. »Modri osliček Miško«. Ljudska predstava pri nižjih cenah. Izven.

Petek, 7.: »Herman Celjski«. Red C.

Sobota, 8.: ob 15. uri pop. »Dobri vojak Švejk«. Ljudska predstava pri nižjih cenah. Izven. — Ob 20. uri zvečer »Romeo in Julija«. Izven.

Nedelja, 9.: »Živi mrtvec«. Izven.

Ponedeljek, 10.: Zaprt.

Opera.

Torek, 4.: »Oedip rex«, »Iz komične opere«. Red C.

Sreda, 5.: Zaprt.

Četrtek, 6.: »Lepa Vida«. Red D.

Petek, 7.: »Zaljubljen v tri oranže«. Red B.

Sobota, 8.: ob 15. uri pop. »Nikola Subić Zrinjski«. Ljudska predstava pri nižjih cenah. Izven.

Nedelja, 9.: ob 15. uri pop. »Poljaka kri«. opereta. Ljudska predstava pri nižjih cenah. Izven. — Ob pol 20. uri zv. »Boris Godunov«. Izven.

Ponedeljek, 10.: »Dalibor«. Red A.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

V petek, 7. decembra: »Cankarjev večer«.

V nedeljo, 9. decembra: »Kraljevska visokost«.

Kraljeva visokost

Po tragediji »Duše« in detektivski izri »Čarodej« so Sentjakovski vrzorili kot tretjo novost letošnje sezone komedijo »Kraljeva visokost«, ki jo je sodelal Anglež W. Somerset Maughan in poslovenil Fran Govekar.

Komedija je prepletena s finim humorjem in je prav duhovito družabna satira. Avtor je hotel predvsem pokazati, kako smešni so novi bogatniki, ki se samo z denarjem dokopajo do ugledne aristokratske družbe.

Plebejec ostane plebejec, je hotel reči avtor, četudi si kupi aristokratski grad in so njegovi gostje lordi, volvodine in prinici.

Vsebinska komedija je lahka. Zahteva od igralca predvsem spretnosti in vigranosti. Zanimivo je, da našim igralcem v splošnem angleške komedije baš zaradi njih bliskovito se menalajočih dialogov in zato potrebnih posebnih spretnosti govora ne leže. To smo najboljše videli pri vrzoritvi Wildejevih komadov v naši drami. Takoi pa moram ugotoviti da so Sentjakobčani ravno to glavno plat »Kraljeve visokosti« rešili nad vse častno. Zasluza gre seveda predvsem režiserju Petroviču, ki je igral tudi glavno vlogo Jacky Brauna. Ostali igralci so bili izredno dobri. Dejanja so tekla gladko, kakor morda že dolgo ne na sentjakobskem diletantnem oderu. Petrovič je s svojo izredno elastičnostjo vodil vsa tri dejanja in poteknil za seboj še igralce. Moser je presenetil s svojo naravno izro. Vloza mu je očividno »ležala« Tip novega aristokrata, prejšnjega trgovskega agenta, je podal odlično. Gorjupova ni bila nič manj vlična v vlogi žene povoneza parvenija. Petrovičeva je simpatična igralka. Igrala je Kitty naravno, prepričljivo in ljubko. Laurič se je že opetovano izkazal kot karakterni igralec. Tudi to pot je bil na mestu ter pokazal, da seume poglobiti v vlogo. Košak je odigral angleškega gentlemana kakor je potrebno. Ker je na oderu domač, premaga vse težkote z lahkoto in zlasti marsikatero nerodnost, ki jo zakrivijo drugi začetniki. Wrischerjeva je igrala zelo dobro. Včas izra preonosno in gledalec opazi, da podcenjuje svoje soligralce. To pa se da odvaditi. Kar us je lorda podal dostojno z vso potrebno eleganco. Gnidovec je vedno odličen v maski in igri. Njegov tip poslanika georgijske države je bil neprekosljiv. Pirčeva je simpatična igralka, v vlogi angleške mms je pa je bila le malo »pretežka«. Oba Trtnika in Koščakova so odigrali manjše vloge zadovoljivo. V splošnem je vodstvo zelo dobro uspešno. Občinstvo je napolnilo dvorano do zadnjega kotička in se je tudi nasmehalo od srca.

Gledališče na Miklavžev večer zaprt. Ker je več abonementov izrazilo željo, naj se na Miklavžev večer 5. t. m. ne vrši predstava, ostane ta večer gledališče zaprt.

Druga repriza komedije »Kraljevska visokost« na Sentjakobskem oderu. V nedeljo 9. decembra ponavlja Sentjakovski oder velezabavno komedijo »Kraljevska visokost«, ki je dosegla velik uspeh. Vstopnice je dobiti v trgovini Karničnik (Šterk) na Starem trgu.

Sentjakovski gledališki oder priredi v petek 7. decembra spominski večer Ivanu Cankarju. Spored obsega recitacije in drugo dejanje drame »Hlapci«. — Večer je namenjen abonementu in drugemu občinstvu. — Vstopnice v predprodaji v trgovini g. Petra Sterka, nasl. Miloš Karničnik na Starem trgu.

Pianist Ivan Noč priredi v ponedeljek 10. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani samostojni klavirski koncert, na katerem izvaja celo vrsto skladb najboljših klavirskih literatur, predvsem Bachov orgelski koncert v a-molu, katerega je za klavir sam priredil in ga sedaj prikrat javno izvaja. Natančnejši spored priobčimo jutri, predprodaja vstopnic od danes dalje v Matici knjigarni.

Dnevne vesti.

— Vse cenjene naročnike, ki še nima poravnane naročnine za »Slov. Narod« do 31. decembra 1928, prosimo, da jo takoj poravnajo, najkasneje pa do 15. t. m., ker sicer bomo vsem zamudnikom s tem dnem pošiljanje našega lista ustavili. Uprava »Slov. Naroda«.

— Odlikovanje. Na državni praznik 1. decembra je kralj podpisal ukaz, s katerim so odlikovani z redom Belega Orla V. stopnje referent ljubljanske oblasti Rudolf Andrejka, z redom Sv. Save III. stopnje vpokojeni profesor dr. Anton Jerovšek, predsednik mariborskega oblasnega odbora dr. Josip Leskovar, predsednik ljubljanskega oblasnega odbora dr. Marko Natlačen, veliki župan ljubljanske oblasti dr. Fran Vodopivec, veliki župan mariborske oblasti dr. Fran Schaubach, inšpektor notranjega ministrstva Franc Svetek in inšpektor zunanjega ministrstva dr. Otmir Pirkmayr; z redom Sv. Save IV. stopnje sreski poglavar v Celju Josip Hubad in šef upravnega oddelka pri velikem županu v Mariboru Rajko Munaček.

— Proslava 1. decembra v Pragi in Olomucu. Že večeraj smo poročali, da se je tudi bratski češkoslovaški narod na svečan način spominjal ustanovitve naše države in njenega 10 letnega obstoja. Naš narodni praznik je proslavil tudi 2. bataljon 48. češkoslovaškega pešpolka »Jugoslavije«, ki ima vsako leto 1. decembra svoj polkovni praznik. V soboto zjutraj se je vršila parada, dopolnje pa akademija, katero so se udeležili naš poslanik Branko Lazarevič s poslastičnim osobljem, generalni konzul Cvjetič, konzul Dajčič, naš vojni ataše podpolkovnik Nedeljković, generala Sidlik, zastopniki češkoslovaško-jugoslovenske Lige itd. Poveljnik bataliona major Hoffmann je pozdravil goste in naglašal, kako pomorni so vsi vojniki 48. pešpolka na ime Jugoslavija, ki je v češkoslovaški armadi simbol bratstva in prijateljstva, kakor je v jugoslov. armadi naziv 21. pešp. v Skoplju simbol bratstvih vezi med obema narodoma. Proslavo našega narodnega praznika v Olomucu je organizirala češkoslovaško-jugoslovenska Liga. V petek zvečer so vprizorili premijero Novačenovega »Hermana Celjskega«. Pred predstavo je spregovoril naš vojni ataše podpolkovnik Nedeljković o pomenu 1. decembra in o zgodovini našega ujedinjenja. Proslave se je udeležil kot zastopnik mesta župan dr. Fischer. Zastopane so bile vse civilne in vojaške oblasti. »Herman Celjski« je dosegel velik uspeh. Predstavi je prisostvoval tudi avtor, ki mu je prirejalo občinstvo burne ovacije. V soboto zvečer se je vršila v mestni redni svečana akademija, na kateri sta govorila podpolkovnik Nedeljković in zastopnik češkoslovaško-jugoslovenske Lige dr. Vrbjar.

— 10letnica dela naših ministrstev. Vsa ministrstva so sestavila poročila in statistiko v svojem delovanju v 10 letih od ujedinjenja. Poročila bodo natisnjena in objavljena v obliki spomenik. Mnogo seveda ministrstva ne bodo mogla povedati v svojih poročilih, saj je bilanca njihovega 10letnega dela zelo žalostna. Če primerjamo našo državo s češkoslovaško, se nam nehoti vsiljuje vprašanje, kam jadrano in kaj bo z nami, če se ves sistem državne uprave v doglednem času temeljito ne izpremeni.

— Božične počitnice na osnovnih šolah. Na vseh osnovnih šolah, kjer je večina učencev katoliške vere, se prične božične počitnice 23. tm. in trajajo do 2. januarja.

— Jadranski savez hotelirjev. 28. in 29. novembra se je vršila na Sušaku konferenca hotelirjev, na kateri je bil izvoljen lastnik hotela Belevue v Splitu Andrija Baumgartner.

— Iz »Službenih Novic«. »Službene Novice« št. 266 z dne 14. novembra objavljajo zakon o dopolnilni pogodbi pogodbe, podpisane v Rimu 27. januarja 1924 o ureditvi prometa, dalje o pogodbah za izvršitev pogodbe o Reki, podpisane v Rimu 27. januarja 1924, za izvršitev člena 9. pogodbe o Reki, podpisane v Rimu 27. januarja 1924, izvršitev odredb iz mirovne pogodbe, o srbskoppravoslavni cerkveni občinah na Reki, v Zadru in Perofu, srbskoppravoslavni cer. občini v Trstu, o dopolnilni pogodbi odredb, ki se nanašajo na obmejni promet in so navedene v prilogi E pogodbe o trgovini in plovitvi, sklenjene med kraljevino SHS in Italijo v Beogradu 14. julija 1924 in slednjič o pogodbah o kretanju turistov v obmejnih conah in o razdelitvi bivših avstrijskih podmorskih brzojavnih kablov med kraljevino SHS in Italijo, ki so bile podpisane v Nettunu 20. julija 1925.

— Promocija. Dne 28. novembra je na univerzi v Baslu promoviral za doktorja trgovskih in političnih ved g. Boris Zajec, sin šef-inspektorja gradbene direkcije v Ljubljani inž. Rudolfa Zajca Čestitamo!

— Proračun Zbornice TOI za l. 1929. Za jutri ob 8. je sklicana plenarna seja Zbornice TOI, na katere dnevnem redu je tudi proračun za leto 1929. Danes dopoldne in popoldne zborujejo v Zbornici odseki, v podrobnejših proučajo proračun in obtem razmotirajo razna aktualna gospodarska vprašanja. Proračun izkazuje na skupnih potrebščinah 4.074.945 Din, na kritju pa 4.875.515 Din tako, da znaša presežek 800.570 Din. Prispevek Zbornice za trgovske in obrtnonadaljevalne šole se je zvišal od 179.000 Din na 200.000 Din.

— Izpiti za III. kategorijo v poštni službi se bodo vršili dne 18. decembra t. l. na poštnem ravnanstvu v Ljubljani. Pripravnice, ki imajo že dve leti poštne službe in se še niso prijavile k izpitu, naj to store še ta teden.

— Nesreča na lovu. Včeraj je odšel strojevodja Anton Weisenstein, zaposlen pri gozdni upravi barona Borna v Trzinu, na lov. Nesreča je hotela, da se mu je na lovu karabinka nenadoma sprožila in ga težko ranila v levo roko. Prepeljali so ga s tr-

vim vlakom v Ljubljano in z rešilnim vozom v bolnico.

— Dostava »Sloven. Naroda« v Skofjo Loko. Da ustrezno številnim zahtevam in željam naročnikov iz Skofje Loke, smo poskrbeli, da bo prihajal naš list vedno še istega dne v Skofjo Loko. List bo ob 19. pripeljal s seboj lastnik avtobusa g. Pavel Strauss, ki bo redno in vsak dan vozil na progi Ljubljana — Skofja Loka in nazaj. Na to opozarjamo Ločane. Omeniti moramo še, da stane naročnina na »Slov. Narod« 10 Din za vse one, ki so že naročniki »Jutrac«, za ostale pa 20 Din. Državni uradniki imajo popust. Na drobno bo list prodajal trgovec gosp. M. Zigon v Skofji Loki.

— Avtobusna zveza Ljubljana — Skofja Loka in nazaj. Te dni dobi tudi Skofja Loka redno avtobusno zvezo z Ljubljano. Podjetnik Pavel Strauss bo vsak dan vozil na tej progi in sicer v obeh smereh. Prvi avto odhaja dopoldne ob 8.15 iz Skofje Loke in prispe v Ljubljano okoli 9. Odhod iz Ljubljane je ob 11.15 in prihod v Skofjo Loko opoldne. Odhod iz Loke je ob 13. in prihod v Ljubljano ob 18.45. Zopetni odhod iz Ljubljane je ob 18. in prihod v Skofjo Loko ob 18.45. Cenjeno občinstvo opozarjamo na to zvezo, ki bo marsikateremu koristila. Avto je eleganten, moderen 18-sedežen »Chevrolet« in je voznja z njim zelo prijetna.

— Velik dobrotnik graških Jugoslovenov je poleg že omenjenih (glej »Slov. Narod« od 28. nov. t. l. pod: »Življenje Jugoslovenov v Gradcu«) tudi vicekonzul g. O. M. Čiž, katerega ime je v zadnjem poročilu pomotoma izostalo. G. O. M. Čiž si je stekel prav posebno zaslug s tem, da je naša graška družba, ki so med vojno preključila svoje poslovanje, poživil, jim pripomogel do potrebnih prostorov in opreme. Razen tega plačuje za 20 članov mesečne prispevke.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca novembra 1928 l. sledeče prispevke. I. Podružnice. St. Vin. Grobelno 47 Din; Brežice 321 Din; St. Pavel — Prebold 100 Din; Ribnica ž. 845 Din; Trbovlje m. 1.025.50 Din; Trbovlje ž. 1025 Din 25 para; Kamnik ž. 657 Din; Litijska Smartno 350 Din; Krško m. 2000 Din; Novo mesto ž. 350 Din; Sp. Šiška m. 1.038.50 Din; Sp. Šiška ž. 1.038.50 Din; Ljubljana šentp. ž. 7192 Din; Ljubljana šentp. m. 100Din; Ljubljana šentjakobska — trnovska ž. 556 Din; Ljubljana mestna ž. 213 Din; skupaj 17.259 Din. — II. Nabiralniki: Juro Hrašovec Celje 50 Din; gost. Bergant, Ljubljana 4150 Din; gost. Košak 64 Din; gost. Jelačin Ljubljana 26 Din; skupaj 181.50 Din. — III. Razni prispevki: J. Potočnik Ljubljana 100; J. A. Adamci Ljubljana 100 Din; Dr. E. Gaj Ljubljana 50 Din; J. Schweizer Črnomelj 100 Din; Borovnik — Vrbanec Zagreb 50 Din; J. Detiček Vransko 100 Din; M. Humer Podtabor 25 Din; Iv. Rozman Ljubljana 100 Din; J. Zupančič, Ljubljana 100 Din; De Reggi Ljubljana 107.50 Din; tovarna vžigal in kemikalij Ruše 3205 Din; skupaj 4.037.50 Din. — Vsota vseh prispevkov 21.478 Din.

Hotel ROYAL Beograd

Kralja Petra 70 Tel. 55-27

Hotel l. reda z najmodernejšim komfortom.

Cene sob od Din 50— naprej.

— Josip Korban: Koča v globeli. V založbi knjižarne Goričar & Leskovšek v Celju je ravnokar izšla kot Miklavžovo in božično darilo za mladino in odrasle knjiga, ki bo gotovo razveselila vse ljubitelje čtiva — prevsemani naše učiteljstvo. Priznani mladinski pisatelj je v 32 poglavjih realistično, tu in tam z zdravim, neprisiljenim humorjem naslikal razburkano življenje malega trga in bližnje gorate okolice, ko je z železno pestjo udarila vojna furi in prejel tako tiho in prijazno idilo romantičnega gorskega kota. Z bolečino v duši nam je orisal žalostno usodo starčka učitelja — idealista, ki je kakor bukova goba k drevesu prirastel s srcem k svojim gorancem, ki pa gledajo v njem le tuja — pritepenca in še celo špijona osovražnih državnih oblasti. S toplim srcem je pisana ta poljudna povest, zato bo tudi našla pot do src. Brez te knjige si ne moremo misliti šolskega in učiteljske knjižnice, pa tudi ne premožne slovenske hiše. Naslovna stran krasi moderna risba mojstra M. Gasparija. Cena knjige je Din 34.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo megleno, večinoma oblačno. Zima se je letos nekoliko zakasnila in temperatura je povsod še nad ničlo, samo v zgodnjih jutranjih urah doseže v nekaterih ničlo. V Splitu je bilo včeraj 9, v Skoplju 5, v Zagrebu 4, v Ljubljani 3,8, v Mariboru 3, v Beogradu 1,2 stopinj. Danes zjutraj je kazal barometer v Ljubljani 767 mm, temperatura je znašala 0 stopinj.

— Dve nesreči. Marija Zupan, 70letna užitarica iz Kriza pri Krapju, se je nedolgo vračala iz cerkve. Spotoma ji je spodrsnilo in padla je tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo. Med delom si je težko poškodovale levo nogo 17. letni delavec Ivan Obed, zaposlen pri družbi Jezersko v Kokri. Na nogo mu je padel težak hloď in mu jo zlomil.

— Telesno saprtje, ranive debelega črevesa staja prebava razkrakljanje in znitje v črevesu, pomnožena želodčna kislina, vnetje jezika, nečista koža lica in na hrbtu karfunkelnji, preidejo hitro pri uporabi grenčice »Franz-Josef«. Zdravniki in prof. uporabljajo vodo »Franz-Josef« že več desetletij pri odraslih in otrokih obojega spola z ugodnim uspehom. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Iz Ljubljane

—lj V olepsavo Knežje ulice je sedaj v delu hodnik od Gosposke do Vegove ulice ob hiši banke Slavije. Zdj delajo betonsko podlago, na kar pride, če bo ugodno vreme, še to leto asfaltna plast.

—lj Povečanje obrti. Brivsko podjetje F. Wildmann v Fajdigi hiši na Valvazorjevem trgu ima zdaj za dame poseben salon. Novi salon je preurejen iz bivše trafike in se nahaja tik brivskega lokala.

—lj OPO poštnih, brzojavnih in telefonskih nameščenov je dosegla, da imajo njeni člani 30% popust pri vstopnicah za dramske predstave in opere. V ta namen je treba imeti posebno egitimacijo svoje organizacije. Legitimacijo dobe člani lahko vsak dan (izvzemši nedelje in praznike) od 16. do 18. ure v društveni pisarni Pred prulami hiš šte 1.

Mela - kravate

najprimernejše

Miklavžovo darilo

—lj Pri javni borzi dena v Ljubljani je v času od 25. do 30. novembra 1928 iskalo dela 681 moških in 371 žensk, skupaj 1002 brezposelnih. Prostim mest je bilo 98 moških in 9 ženskih, skupaj 107. Posredovanj se je izvršilo 25 moških in 7 ženskih, skupaj 32. Odpotovalo 112 moških in 1 ženska, skupaj 113; odpadla pa je 1 ženska brezposelna. — Določeno: moški: 1 manipulant za lesno stroko, 1 ekonom, 7 steklarjev, 9 kovačev, 17 stavb. ključavničarjev, 3 kleparjev, 6 železolarjev, 18 stroj. ključavničarjev, 25 mazarjev, 2 urarja, 3 kolariji, 2 puškarja, 2 žagarja, 1 graver vulkanizer, 3 sodarji, 3 tapetniki, 10 krojačev, 2 brivca, 2 sedlarja, 10 knjigovodje, 6 čevljarjev, 4 mesarji, 1 slamičar, 19 pekovi, 2 mlinarja, 9 natakarjev, 1 hotel. vratar, 1 laborant kemije, 1 inž. kemije, 12 zidarjev, 3 dimnikarji, 1 stavb. risar, 25 strojnikov, kurjačev, šoferjev, 30 pisar. slug, 31 trgov. pomočnikov, 3 knjigovodje, 38 zaseb. uradnikov, 1 častnikar, 1 slikar karkatur, 2 bolniška strežnika, 16 hlapev, 170 pomož. delavcev, 110 dinarjev, 4 vajenci; — ženskam: 9 pisar. moči, 1 knjigovodkija, 2 kontrolistki, 3 prodajalke, 1 restav. blagajničarka, 2 natakarice, 4 šivilje, 1 šivilja za perilo, 15 šivilj za slamične, 2 prešivke, 1 frizerka, 1 črkoškarica, 183 tovar. delavk, 30 dinaric, 67 kuharic, služkinj, postrežnic, 6 vajenk. — Določeno je na razpolago: moški: 1 les. manipulant za trdi les, 3 sodarjem, 5 čevljarjem, 2 kleparjema, 10 železolarjem, 1 železolarju, 1 žagarju za na venecijanko, 1 jermenarju in sedlarju, 4 tesarjem, 1 mesarju-klobasičarju, 2 navad. delavcem, 30 stavb. ključavničarjem, 2 pismoslužkarjema, 2 kovačema, 5 vajencem; — ženskam: 1 frizerki, 1 kmečki dekli, 6 tkalkaric, 1 kuharici, 1 delavki mlajši, 1 orož. kuharici, 1 uradnici, 2 služkinjama za izven.

—lj Ljubljansko prostovoljno gasilstvo ljubljanskemu meščanstvu. Prostovoljno gasilstvo in reševalno društvo, naša najstarejša humanitarna institucija, ki bo čez dobro leto dni slavilo 60-letnico svojega življenjskega obstoja, si je nabavilo te dni novo moderno avtomobilsko motorno brizgalno. Odveč bi bilo poudarjati, da je ta moderna pridobitev bila potrebna kakor ribi voda ne le društvu samemu, temveč tudi celokupnemu ljubljanskemu prebivalstvu. Ker nima društvo nikogar, ki bi mu pripomogel do hitrejšega razmaha, razen ljubljanske mestne občine, ki podpira prav poštrenovalno nesebično delovanje prostovoljnega gasilstva — troški so še v precejšnji meri nekriti, vrh tega ima društvo še mnogo drugih potreb, katerim treba čimprej odpomoci, da bosta napredek in delo neovirana, — prosimo ljubljansko prebivalstvo, ki je vedno znalo ceniti pomen in idejo prostovoljnega gasilstva, naj ne zavrača prošnji po podporah ter naj ob priliki nabiralne akcije, ki se prične te dni, pomaga po svojih močeh vršiti ljubljanskim prostovoljnim gasilcem težavno in nesebično nalogo Blaginja in napredek ljubljanskega prostovoljnega gasilstva sta gotovo v interesu celokupnega ljubljanskega meščanstva.

—lj Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani prosi p. n. abonente, da poravnajo četrti obrok svojega abonmaja najkasneje do 12. t. m.

—lj Miklavžev večer »Atene« se vrši v sredo dne 5. t. m. ob pol 6. uri popoldne v lepo okrašeni areni »Narodnega doma«. Priglasite in darila se bodo sprejemale dne 5. t. m. od 10.—12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne istotam. Vhod s Tomanove ulice.

—lj Miklavžev večer TKD Atene se vrši dne 5. decembra ob pol 18. uri v lepo okrašeni areni Narodnega doma. — Vsi prijatelji društva dobrodošli.

—lj Društvo »Soča« v Ljubljani opozarja člane in prijatelje, da se mladinska akademija, ki bi se imela vršiti preteklo nedeljo ob 3. pop. v salonu pri Levu prinese radi nepričakovanih ovir (bolezen vodje te akademije) na prihodnjo soboto 8. t. m. (praznik) v istem prostoru in z istim vspeškom in ob določenih uri. Na svidenje v soboto pri Levu — ne pozabite na otročiče. Vstop prost.

—lj Miklavž pri Sokolu I na Taboru bo v sredo, in sicer za mladino ob 4 popoldne, za odrasle ob 8. zvečer. Darila sprejema društvena pisarna na Taboru za deco v sredo od 9. do 15., za odrasle od 9. do 19., za vsako darilo se plača 1 Din. Vstopnice za popoldne se dobijo pri oddaji daril, se dajo po 5 Din, stojišče po 3 Din. Večerna vstopnica 10 Din. Večerna prireditve je združena z bogatim vzporedom in plesom.

—lj Zadruga mesarjev in prekajevalcev v Ljubljani poroča cenj. občinstvu, da bodo vse mesnice, stojnice in barake v okolici ljublj. polic. direkcije vsako leto v času od 1. dec. do 1. marca ob nedeljah celj dan zaprte, zato pa bodo zgodaj navedeni lokali odprti dan prej t. j. ob sobotah od 5. zjutraj do 18. ure zvečer. S tem bode ustrezno željam pomožnega osoblja po nedeljskem počitku. Zaradi narodnega praznika ujedinjenja in praznika Brezm. sp. M. se prične nedeljski počitek letos v nedeljo dne 16. tm.

—lj Napredno društvo za dvorski okraj priredi filmsko predavanje danes, torek 4. decembra 1928 v Kazini, II. nadstropje. Predavanje je samo za odrasle in je mladini vstop prepovedan. Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Odbor.

—lj Belo-modra knjižnica naznanja naročnicam velike knjižnice, ki bo izdala 4 knjige za 20 Din, da nabiralna akcija še ni zaključena. Knjige bo izdala šele tedaj, ko doseže najmanj 10.000 naročnic. Priprava zahteva časa, zato prosimo, da potrpite.

—lj Kolo se vrti, ustavi ga! Opozarjamo društva, da je založila Belo-modra knjižnica v Ljubljani propagandna kolesa za lepo knjigo v korist slovenski pisateljici z ukoženimi pismi in nagradami, primernimi za razpečevanje pri raznih prireditvah, plesnih vajah, Miklavževih večerih itd. Vsebinsa zabavna, za razpečevalce lep dobiček. Posebna kolesa za odrasle in posebna za deco. Kolesa in pisma so naprodaj po trgovinah in trafikah ali direktno pri založništvu Originalna novost.

Politično ozadje mayerlinške tragedije

Raje revolver, nego strup. — Cenzura Rudolfovih brzojavk. — R. I. U. O. — Zahrbna krogla.

Šef kabineta zadnjega avstrijskega cesarja Karla Polzer-Hoditz je izdal te dni svoje spomine na cesarja Karla in na člane vladajoče habsburške rodbine. Med drugim omenja tudi prestolonaslednika Rudolfa, obenem pa zagonetno in še vedno nepojasnjeno tragedijo v Mayerlinu. Ko je prve dni po prevratu prevzemal dvorni in državni arhiv kabinete pisarne, je našel na aktovku, v kateri je bil poleg raznih toaletnih predmetov tudi pepelnik iz oniksa. Na dnu je bilo z vijolčastim črnilom napisano: »Raje revolver, nego strup — revolver je sigurnejši!« To je napisala lastnoročno baronica Marija Vetser. In to je edini avtentični pisani spomin na mayerlinško tragedijo.

Polzer-Hoditz je prepričan, da groznica mayerlinška drama ni bila samo ljubavna tragedija, marveč da je imela še drugo ozadje. Markiz Bacquehem, ki je bil takrat trgovinski minister, je pripovedoval svojemu svaku Polzer-Hoditzu, da je čital brzojavke, izmenjane med prestolonaslednikom in baronico Vetser. Kot trgovinski minister je dobival od poštnega ravnateljstva v pregled vse brzojavke, ki so jih pošiljali ali dobivali člani vladarske rodbine. One, ki so se mu zdele važne, je izročal potom kabinete pisarne cesarju. Iz brzojavk prestolonaslednika Rudolfa in baronice Vetser je razvidel, da je bil prestolonaslednik svoje ljubice že sit. To je bilo v brzojavkah povedano sicer med vrticami, toda dovolj jasno.

Do tragedije je prišlo po mnenju šefa kabinete pisarne iz političnih razlogov. Važno vlogo je igral pri tem nadvojvoda Jan Toskanski (Jan Orth). Vzroki tragične Rudolfove smrti so morali ostati tajni. Kdor je kaj vedel o tem, je moral molčati do groba. Spise, tihoče se Rudolfove smrti, je prevzel na cesarjevo povelje takratni ministrski predsednik in cesarjev zaupnik

Čuden gost v berlinski banki

Tudi nemški banditi so se že navedli ameriški manir. O tem pričajo goodek, ki se pripetel 1. decembra v Berlinu. Pri depozitni blaginji Drazdebank je nekdo vstavil domoljubne neke moški, ki je mirno položil pred blaginjaki listek sledeče vsebine: »Zahtevam takoj 8000 mark, v nasprotnem primeru poženem poslopje v zrak!«

In dočim je blaginjak listek še prebiral, je neznanec segel pod plašč in mirno pripomnil: »Če ne dobim denarja, vržem to-le ročno granato in vas bo vse skupaj vrag vzlel!« Blaginjak je za hip prebledel, toda ostal je hladnokrvn. Odgovoril je lopovu, da gre takoj po denar in stopil je res k blaginji. Nato se je pa naglo okrenil in planil proti zadnjemu izhodu. Tudi drugi uradniki so se razbežali. Še predno pa je prispele policija na pomoč, je lopov pobegnil. Policija ga zamašči.

30 ponarejenih Van Goghov v Berlinu

Ni se še polegla škandal s ponarejanjem starh umetnin v Italiji, že so tudi v Berlinu prišli na sled takim kupčijam. Tam so se namreč pred leti pojavile zbirke slik, ki so jih prodajali zelo drago kot originalne slovitega holandskega slikarja Van Gogha. Bilo jih je okoli 30. Že takrat se je šušljalo, da ne gre za originalne, marveč za spretne kopije. Proti tem govoricam je nastopil sloviti holandski antikvar de la Faille, ki je veljal kot najboljši poznavalec Van Gogha in kot avtoriteta na tem polju. Mož si je ogledal vsa dela in izjavil, da so originalna. Zato so bile nekatere slike prodane zelo drago in so dosegle

Miklavž na Taboru

v sredo 5. decembra za mladino ob 16., za odrasle ob 20.

Iz Celja

—c Mestno gledališče. V nedeljo 9. dec. ob 4. uri se pri znižanih cenah ponovi opereta »Gejša«. Zvečer ob 8. uri opereta »Jesenski manevar«. Gostuje mariborsko narodno gledališče.

—c Mestna knjižnica je izposodila v mesecu novembru 758 članom 1690 knjig.

—c Nepošten trgovski pomočnik. Trgovski pomočnik Hinko Tekavec je za svojega gospodarja Avgusta Šumerja, trgovca v Celju, kasiral pri raznih strankah 6156 Din in jih obdržal zase. Te dni je neznanokam pobegnil.

—c Ujeta ptičica. Prijeli so 20-letno Julijano Faktor iz Slovenske Bistrice radi potepanja. Zasludujejo jo tudi radi tatvine.

—c Javna licitacija gnojia iz celjske mestne klavnice v l. 1929 se vrši v soboto 29. dec. ob 9. uri dop. v pisarni mestne klavnice.

—c Statistika umrlih. V mesecu novembru je umrlo v Celju skupno 27 oseb in sicer 2 v mestu, 25 v javni bolnici.

—c Umrli je včeraj na Miklavževem hribu pri Celju ga. Antonija Bovha v 96. letu starosti. Spoštovani rodbini g. Bovhe iskreno sožalje, pokojnici blag spomin.

Eduard Taaf. Ko so l. 1912 mapo s temi spisi odprli, so našli v nji samo prazen papir. Akti sami so izginili.

Romantično prigodo v zvezi z mayerlinško tragedijo je doživela Rudolfova sestrična grofica Larisch-Wallerse. Nekaj dni pred svojo smrtjo ji je izročil prestolonaslednik zašito jekleno šatuljo, češ, naj jo shrani, ker je on v smrti nevarnosti in ker bi na cesarjevo povelje lahko vsak hip napravil pri njem hišno preiskavo. Grofica je svečano obljubila, da izroči šatuljo samo tistemu, ki se bo legitimiral z geslom R. I. U. O. Nekaj dni po Rudolfovi smrti je dobila grofica z omenjeno šifro označeno pismo, v katerem jo je nekdo pozival, naj pride zvečer s šatuljo na določeni kraj. Tam jo je pričakoval neznanec, ki je imel tako nizko na čelo potisnjen klobuk, da se njegov obraz ni videl. Šele ko se je odkril, je spoznala v njem nadvojvodo Jana Toskanskega. Na vprašanje, da-li ve, kaj je v šatulji, je odkimal z glavjo. Pripomnil je, da se je bal, da bi grofica izročila šatuljo cesarici. Grofica, ki je bila z dvora odstranjena, ker je podpirala Rudolfovo ljubavno razmerje z Vetserovo, je bila prepričana, da bi postala vojvodinja, če bi izročila šatuljo cesarici.

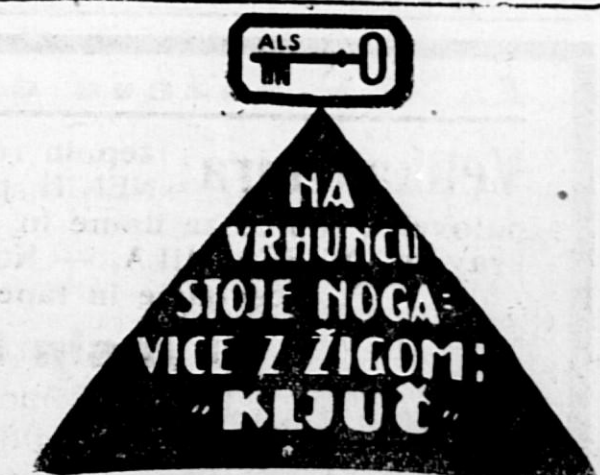
Polzer-Hoditz omenja v svojih spominih še eno zanimivo epizodo, ki pričča, da je postal prestolonaslednik žrtve zavratnega političnega komplota in da je Vetserova umrla z njim iz ljubezni do njega. Leto dni pred mayerlinško tragedijo so priredili dvorni lov pri Mürtzstegu, katerega sta se udeležila tudi cesar Franc Jožef in prestolonaslednik. Proti koncu lova je padlo več strel in ena krogla je šla tik mimo cesarja in ranila njegovega nosača. Malo je manjkalo, da ni zadela cesarja. To zadevo so seveda takoj potlačili, toda prestolonaslednik se prihodnjega lova ni smel udeležiti.

prodajno ceno do 50.000 mark, kar je nad 600.000 Din.

Pred nekaj meseci se je pa de la Faille zopet pojavil v Berlinu. Še enkrat je skrbno pregledal vsa dela in prišel do zaključka, da ne gre za originalne, marveč za prav spretne posnetke. Naravno da je ta vest učinkovala kakor bomba. Vsa nemška javnost je bila presenečena. Zdj se Nemci zanimajo, kdo je bil lopov, ki si je drznil slike spraviti v promet in oiginiti vso javnost.

V zvezi s sleparijo je sicer policija prišla in zaskočila starnarja Wagnerja, ki je v tej aferi igral važno vlogo, toda mož zatrjuje, da ne ve, odkod so slike. Baje so bili lastniki neki Rusi, katerim je pa pod častno besedo obljubil, da jih ne izda. Ker se sedaj kupci ponarejenih umetnin na policiji še niso javili in ni nihče zahteval zasledovanja sleparjev, ima policija za enkrat vezane roke.

Iz Wagnerjevih izjav, ki so precej nejasne, se da sklepati, da so slike stare največ deset let in da ne gre za originalne. Vsa nemška javnost je radovedna, kako bo končala ta afeta.

Najboljše, najtrajnejše zato najcenejše!

Edgar Wallace:

Kdo je morilec?

Roman.

Pokazal je na pomečkano odejo ob znožju, kjer se je poznalo, da je nekdo sedel. Odeja je bila preganjena, skrbno zložena pizama je ležala na vzglavju, ki se ga na glava očividno ni dotaknila.

— Kam vodijo ta vrata? — je vprašal Sokrates.

— To je zasebno stopnišče, ki si ga je dal gospod Mandle narediti. Vodi v njegov kabinet v pritličju, toda po tem stopnišču je hodil redko.

Sokrates je pritisnil na kljuko. Vrata niso bila zaklenjena. Stopnišče je bilo ozko in temno. Ozrl se je po sobi in opazil na umivalniku veliko električno svetilko. Prižgal jo je in šel pregledat stopnišče. Luč je svetila zelo dobro, vendar pa ni mogla posvetiti v zagornjeno Mandlejevo umora. Na koncu stopnišča so bila druga tudi nezaklenjena vrata, ki so vodila v Mandlejev kabinet, kjer je pokojni preživel večino dneva. Njegov voziček je stal pri pisalni mizi. Sok je pritisnil na kljuko vrat, ki so vodila na vrt. Tudi ta vrata niso bila zaklenjena.

— Čudno, — je mrmral sam pri sebi. — Zelo čudno. Vrata so vendar električno zavarovana. Videl sem mehizem pri njegovi pisalni mizi. Ne verjamem, da bi šel spat, ne da bi zavaroval vrata.

Sokrates je opazil še marsikaj zanimivega. Ne le da je bil ročaj mehanizma obrnjen na »odprt«, marveč tudi drugi mehanizem, ki ga je našel pri Mandlejevi postelji, je bil odprt. — Zelo čudno. Kaj bi radi? — je vprašal prestrašeno služkinjo.

— V sobi gospodične Templetonove se nihče ne oglasi. Dolgo sem trkala, a vse zaman. Vrata so zaklenjena.

— Tu je njena soba, — je dejala dekle. Pritisnil je na kljuko, nagnil se je in pogledal skozi ključavnico.

— Ključka ni v ključavnici, — je dejal in znova potrkal.

— Gospodična Templetonova! — je zaklical na ves glas.

Vse je bilo tiho. Z rameni se je uprl v vrata. Ključavnica je zaškripala in popustila. Lexington, ki še nikoli ni bil priča izredne bratove moči, je debelo gledal, kako so se vrata odprla.

Sokrates je planil v sobo. Bila je prazna. Tudi tu je stala nedotaknjena postelja. Vrnil se je na hodnik in srečal slugo.

— Timms, — je dejal, — kje je imel gospod Mandle spravljene dragocene stvari?

— V blagajni, gospod, — je odgovoril sluga?

— Kje je blagajna?

Timms je povedal, da je v sobi, ki ji pravijo knjižnica, v mali sobici v zadnjem delu hiše, kamor se je John Mandle zatekel vedno, kadar je bil slabe volje. Mala, ognja varna blagajna, je stala v kotu in razmišljati ni bilo treba dolgo, kaj se je zgodilo, kajti vrata so bila vložena in blagajna prazna.

VII.

Knežji dvorec.

— Ali je imel še kdo drugi ključke od te blagajne, mimo gospoda Mandleja?

— je vprašal Timmsa, ko si je nekoliko opomogel od nepričakovanega presenečenja.

— Da, gospod, gospodična Molly je imela ključke, — je odgovoril sluga. — Mislim, da v blagajni ni bilo nobenih dragocenosti. Gospodična Molly je imela v nji računsko knjižico in denar, ki ga je dobivala za gospodinjstvo.

— To je bilo vse?

Timms je pomislil in odgovoril: — Mislim, da so bili v blagajni še neki dragulji, gospod. Služkinja mi je nekoč pravila, da je videla, kako jih je gospodična Templetonova nekega dne skrivaj ogledovala in da je bil gospod Mandle zelo hudo nanjo. Gospod Mandle nikoli ni hranil mnogo denarja doma. Kadar je potreboval denar, sem moral iti ponj v banko v Godalming. To je bilo običajno ob petkih.

Deset minut se je Sokrates izprehajal po trati. Roke je držal sklenjene na hrbtu in glavo je povešal. Lexington je sedel na klopi in zrl nanj.

— Kaj početi, Sok? — je vprašal, ko je brat slednjič obstal pred njim.

— Jesti bo treba, — je odgovoril Sokrates Smith smeje. — Jutri je nama prineslo že dovolj zagonek.

Dobro se je najedel, Lexingtonu pa jed ni dišala.

— Pa ti vendar ne roji dekle tako po glavi, da ne moreš jesti? — je vprašal Sokrates, ko je popil kavo in se ozrl na brata. — Lexi, sram te bodi, da si tako sentimentalen.

— Gotovo ni zapletena v umor, — je trdil Lex. — Mar misliš, da bi moglo tako dražestno dekle ...

— Nekeč sem se prepiral, da so tudi najnežnejše ročice sposobne na vse, dragi Lex, — je prepomnil Sok zamljano.

Lex je ves obupan pogledal brata.

— Toda ona ni zločinka.

— Tega nisem trdil. Ne glej me tako grozeče in zapomni si, da mi je vsako nasilje zoperno. Tak si, kakor da bi me hotel brez pomisleka ubiti.

— Beži no, Sok, kaj pa govoriš! To je izključeno, — je dejal Lex smeje. — Saj vendar ni mogla ugrabiti moškega. To je smešno.

— A vendar ga je moral nekdo odnesti, če se je upiral, kar je samo ob sebi umevno. Tako si vsaj lahko razlagava signale čez dolino.

— Razlagava?

— Seveda, kajti Jetheroe je klical gospodično Molly.

— Ti torej ne verjameš ...?

— Seveda ne verjamem, da je že več dni ni videl. Nasprotno, prepričan sem, da jo je včeraj videl, kajti čevlje, ki sva jih videla pri njem, je nosila popoldne ona.

— Lexington je vzdihnil.

— Ali veš to dobro? — je vprašal ves obupan.

— Da, prisegel bi, da se ne motim, — je odgovoril Sok. — Dobro sem si zapomnil rjave jermenčke.

— Lexington je molčal, a Sok je nadaljeval:

— Da, snoči je bila v Jetheroejevi hiši, ne vem pa še, po kaj je šla. Svetlobni signali so bili namenjeni nji.

— Naenkrat so se mlademu bratu zaskrile oči.

— Ti si pa res šema, Sok, — je dejal smeje. — Kako bi ji mogel signalizirati, ko je pa njena soba na drugi strani hiše?

To je seveda ovrгло Sokratovo teorijo.

— Prav praviš, — je dejal zamišljeno. — Sicer pa ni nikjer rečeno, da je bila v svoji sobi. Morda je čakala na signale na vrtu.

— Saj bi jih tudi na vrtu ne videla, — je dejal Lexington. — Bela hiša se vidi samo z oddaljenega konca travnika in iz ene sobe v prvem nadstropju.

— To izpodbija eno mojih domnev, — se je vdal izkušeni mož. — Prav praviš, Lexington. Detektivska žilica se že oglašja v tebi, dasi si odkril nekaj povsem razumljivega. Res ni mogla videti signalov. Koga je torej klical ta vražji Jetheroe?

— Morda Mandleja, — je dejal Lexington, toda brat je odkimal z glavo.

— Dvomim. To se ne ujema z mojo teorijo. Toda tu prihaja naš inspektor, ki ga morava obvestiti, da je gospodična Templetonova izginila.

— Lexingtonu ta predlog ni ugajal.

— Ali bi mu ne mogla reči, da se je ponoči odpeljala v London?

— Sok je odkimal z glavo.

— Ali se ti ne zdi, da se je utegnulo tudi gospodični Templetonov kaj pripetiti?

— Bože moj! — je vzkliknil Lexington in planil pokonci. — Sok, pa vendar ne misliš resno?

— Vse se lahko zgodi. Izključeno ni. Inspektorju morava povedati vse, kar veva.

Inspektor Mallet je bil že 27 let v policijski službi in zato presenečen ni poznal. Molče je poslušal Sokratovo pripovedovanje in prav nič se ni čudil, da je Molly brez sledu izginila.

— Sem že telefoniral v Hindhead in Haslemer, odkoder nam pošljejo redarje, da preiščemo vso okolico. Torej čevlji, ki ste ga našli ...

— Je nosila gospodična Templetonova. Ona je Jetheroejeva nezakonska hči.

Inspektor očividno ni vedel, kam meri Sok in zato je šel zasliševati Jetheroea.

— Zdaj pa pogledajmo še, kaj nam povedo odtisi prstov, — je dejal Sokrates in poslal Scotland Yardu ekspresno pismo, kateremu je priložil iz noteza iztrgan listek.

— Timms ga pošlje v London. Morda se trudimo zaman, toda tu je vse mogoče.

— Ali misliš, da policija pozna tega Jetheroea? — je vprašal Lexington.

— Morda, — je odgovoril brat.

Pogledal je na uro in bil je zelo presenečen, da še ni devet. Kaj vse se je zgodilo v dobrih treh urah.

— Zdaj nama ne preostaja drugega, nego počakati, da se inspektor vrne, — je dejal Sokrates. Čakati ni bilo treba dolgo.

Avto inspektorja Malleta je kmalu pridrvel po klancu in inspektor je skočil iz njega.

Jetheroe ničesar ne ve, dasi bo njegovo pričevanje važno, ker točno ugotavlja, kdaj je bil umor izvršen.

— S tem mislite strel, ki ga je Jetheroe slišal, kaj ne? — je vprašal Sokrates in inspektor je pritrčil.

— Ali je bil kdo pri Stoneu, inspektor?

— DOR OGLAŠUJE,

TA NAPREDIJE!

Miklavžev večer - praznik ljubezni do bližnjega

Največja radost naših malčkov. — Bridka usoda onih, ki te radosti ne poznajo. — Kakšno Miklavžovo darilo bi bilo potrebno ljudem.

Visok, impozanten, z okroglim trebuhom, v krasnem kožu, z visoko papirnato mitro, okrašeno z zlatim križem na glavi, s pozlačeno palico in dolgo belo brado, segajočo od dobrodušnega obraza do pasu — tak je sveti Miklavž v vseh izložbah in tak se predstavi jutri zvečer našim malčkom. Tak živi tudi v bujni detetski fantaziji. Tak hodi že dolga stoletja po svetu, vedno enak, vedno dobrohoten, radodaren in prijazen, kakor je hodil že k naši prababici, babici in mami. Milijoni dece vsega sveta čakajo hrepence na njegov prihod. Saj bo sodil Miklavž vse njihove pregrehe in zasluge, po katerih jih obdaruje. Mamice so v tem pogledu vse enake. Vse svari začetkom decembra svoje nebolgličke, da morajo biti pridni, sicer jih Miklavž ne obdaruje, marveč jih izroči kram-pusu.

Slednjič se približa težko pričakovani večer. Miklavž pride. Malemu grešniku se tresejo kolena, strah pred velikim svetnikom se meša z radostjo in pričakovanjem, globoko spoštovanje skloni njegovo glavo in nič ne pomaga, če se najde med tovariši prebrisana glava, ki zasepeče malčku na uho, da je Miklavžev plašč zelo podoben podlogi maminega zimskega plašča in da govori Miklavž kakor papa. Deca si ne da vzeti iluzije nečesa nadnaravnega, ona trdno veruje, da prihaja Miklavž vsako leto naravnost iz nebes. A še predno se malčki dobro zavemo, je Miklavž že izginil in ostane jim samo košarica jabol, pozlačenih orehov in datljev, krožnik sladkih piškotov, zaloga novih igrač in, če so posebno srečni, morda še nova obleka. Toda deca vsega sveta se raduje, nedolžne oči žarje v radosti in ponosu, nove igrače pritiskajo malčki žarečih ličec na prsa in za ves svet bi ne dali iluzije Miklavževega večera.

Oni pa, ki nimajo premožnih roditeljev, da bi jim mogli pričarati vso romantiko in milino Miklavževega večera, nastavijo vsaj pehar na okno v trdnem prepričanju, da se jih Miklavž v spanju spomni in jih vsaj skromno obdaruje. Na svetu je pa zlasti po vojni mnogo dece, ki radosti Miklavževega večera sploh ne pozna. To je deca siromašnih roditeljev, ki nimajo niti toliko, da bi mogli nuditi deci najpotrebnejše za življenje. Odrasli si ne moremo misliti, kako bridko občuti tak deca svojo težko usodo in kako težko je roditeljem pri srcu, da niti na Miklavžev večer ne morejo razveseliti svoje dece s skromnimi darili.

Miklavžev večer je velik praznik ljubezni, glasnik največjih praznikov ljubezni — božiča. Ljudje so si ga izmislili menda zato, da se vsaj enkrat v letu spomnijo, da se ljubijo, da je treba ne samo nositi v srcu ljubezen do bližnjega, marveč se tudi zamisliti v položaj bližnjega in premišljati o tem, kako mu napraviti veselje, po čem hrepeni in kaj si želi. Pri deci to ni težko. Treba je samo malo ljubezni in dobre volje, pa ji pričaramo vso poezijo Mi-

klavževega večera, ki ji ostane vse življenje v najlepšem spominu, saj je združen z njo spomin na toplo domače ognjišče in na ljubezen roditeljev. Pri odraslih gre seveda težje. Tu ni samo vprašanje ljubezni in dobre volje, marveč tudi psihologija. Dajati darila, ki odraslega res razvesele, ni tako lahko. To je skoro umetnost, kakor je tudi umetnost darila sprejemati. In v tem je največji pomen Miklavževega večera, da prisili ljudi razmišljati o bližnjih in jim napraviti veselje.

Eno pa je, kar bi se dalo Miklavžu očitati. Milina Miklavževega večera je žal zelo kratka. Komaj Miklavž odide, že postanejo ljudje brezobzirni sebičnejši, mislijo samo nase in počenjajo vse, samo da bi bližnjemu škodovali. Morda še nikoli ni bil potreben človeštvu tako, kakor zdaj. Miklavž, ki bi prinesel vsem ljudem kot darilo pravo ljubezen do bližnjega. Prinesiti bi jim moral ljubezen, ki bi lajšala bližnjemu življenje in iztrebila iz človeške družbe vse, kar jo ovira v njenem napredku. Tako Miklavžovo darilo bi zaleglo več, nego vse mirovne konference in vse prizadevanje za zloščanje razdrapanih novinskih razmer.

Miklavžev večer

Ljubljanskega Sokola, Narodni dom

v sredo, 5. decembra

za mladino ob 5. popoldne, za odrasle ob 8. zvečer. — Po obdaritvi PLES. 15.278

Duhoviti Rotschild

Francoski listi objavljajo zanimivo anekdoto o pariškem baronu Rotschildu, ki je znan kot velik dobrotnik in podpornik siromašnih ljudi. Dan za dnem se obračajo nanj razne dobrotelne ustanove in vsem radevolje ustreže. Rotschild pa da toliko, kolikor se mu zdi primerno in nikoli se ne da pregovoriti, da bi daroval v dobrodelne namene več. Tudi se ne zmeni za očitke, da bi lahko daroval v poedinih primerih več. Pač pa zna ceniti dober dovtip.

Nedavno sta prišli k njemu dve dami z nabiralno polo in sta ga prosili, naj prispeva za dobrodelne namene. Rotschild je prečital polo in potegnil iz žepa 1000 frankov. Dami sta pričakovale mnogo več. Ena se je osokolila in pripomnila, da prihajata baš od njegovega sina, ki je daroval 2000 frankov. — Oprostite, gospod baron, — je dejala, — prepričana sem, da vi ne boste zaostajali za svojim sinom.

— Moj sin da je vama dal 2000 frankov? Samo 2000 frankov? To je preklicano malo! Če bi jaz imel tako bogatega očeta, kakor ga ima on, bi dal nanj 10.000 frankov.

S tem duhovitim odgovorom je baron odslavljal dami, ki sta se morali zadovoljiti z njegovim prispevkom.

Sledeče srečke drž. razredne loterije

kupljene pri Zadrugi hranilnici, r. z. z o. z., v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 19, so bile dne 28. novembra 1928 izžrebane

Din 4.000.— 7.638.

Din 2.000.— 5.795, 34.786, 58.205, 108.236.

Din 500.— 5.712, 5.722, 5.800, 7.504, 7.552, 7.560, 7.562, 7.585, 7.594, 7.693, 7.694, 10.810, 10.812, 10.886, 10.909, 10.915, 10.920, 10.925, 10.927, 10.959, 10.982, 10.999, 20.039, 20.099, 20.152, 20.153, 20.175, 30.939, 34.604, 34.625, 34.648, 34.709, 34.777, 34.790, 34.793, 34.800, 40.566, 40.623, 40.630, 40.642, 40.679, 58.287, 58.327, 58.351, 66.679, 70.219, 70.232, 70.350, 70.359, 70.361, 84.511, 84.554, 84.591, 84.642, 84.652, 91.755, 97.326, 97.380, 97.421, 99.788, 99.832, 99.857, 99.860, 103.118, 103.131, 103.144, 108.120, 108.151, 108.210, 108.241, 108.250, 109.715, 109.721, 109.846, 109.878, 115.605, 115.626, 115.688, 120.180, 120.235, 120.287, 120.290, 123.819, 123.821, 123.874, 123.898, 123.913, 123.975, 123.980.

Izžrebane srečke na dobitke Din. 500 sprejemamo v zameno za neizžrebane XVII. kola. Kdor želi igrati v novem kolu naj nam pošlje takoj izžrebano srečko, da mu pošljemo novo, ki bo z izžrebanim zneskom plačana že za vseh 5 razredov.

Zadruga hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana Sv. Petra cesta 19.

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava „Slov. Naroda“

Puškarna Kaiser

se je preselila na

Kongresni trg št. 9

v poslopje Kina Matice (desni lokal)

Naznanilo

Snežne levitje in galose

sprejema v popravilo tverda

Matija Trebar, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 6.

108/T

UDILKE

netno garancijo

à Din 60.—

dobite samo pri

Ivan Pakiž, Ljubljana

Pred Skofljo 15.

Krasna bukova drva

zdrava, popolnoma suha, iz pokri-

tega skladišča dobavljamo promptno

Cebin, Volfova 1, tel. 2756. 93/T

Motor

5 konjskih sil, rabljen, v dobrem stanju, kupim takoj. Ponudbe na naslov: Anton Hren, mizar, Gradisce, p. Toplice, Dolenjsko. 2639

Sliske za legitimacije

izdeluje najhitreje fotograf Hugo

Hibser, Ljubljana, Sv. Petra cesta

št. 25. 89/T

Železnato vino

lekarnarja dr. G. Piccolija,

v Ljubljani, krepča oslabele, ma-

lokrvave, odrasle in otroke. 102/T

Iščem mesta

kot pomagalka v kuhinji v kaki

večji restavraciji ozir. večji go-

stilni ali tudi pri boljši privatni

družini. Nastop takoj. Ponudbe na

upravo Sl. Naroda pod »Vestna-
2451

Posestvo

s 4 orali zemlje, hlevom, podom,

kozolcem, sadnim in zelenjadnim

vrtom, 1—2 sobi, kuhinjo, dam v

najem. Oddaljeno le pol ure od

glavne pošte v Ljubljani, ob glav-

ni cesti. Ponudbe na »Slov. Na-

rod« pod »Posestvo 2640«.

Za stavbe

po znižanih cenah vsakovrsten suh, tesan in žagan les vsako množino v zalogi. Žaganje, odpadki od lesa, drva. Dostava tudi na stavbo.

Fran Suštar,

lesna industrija in trgovina, parna žaga Ljubljana, Dolenjska cesta

Zastopnika

vinske siroke za vso Slovenijo išče renomirana vinska veletrgovina. Vpoštev pridejo je najboljši moči

s priručnicami in označbo dosedanjega službovanja. — Nastop 1. januarja 1929.

Cenjene ponudbe s zahtevkom plače naj se pošljejo na ALOMA COMPANY.

2445 LJUBLJANA pod »VINO«.

Kmečki fant

priden in zanesljiv, želi kjer koli službe, najraje v Ljubljani. Po-

nudbe na upravo »Slov. Naroda«

pod šifro »Priden fant/2454«.

Spalnica

dobro ohranjena (mekhi les) se zaradi selitve ugodno proda. Po-

nudbe na upravo lista pod »Spal-

nica/2231«.

L. Mikuž

Ljubljana,

Mestni trg 13

pripravljen za

vse delovne in

vse druge